

Gen Bin Tagisi Mak da Mandagit

But piso gen

Mak unun Jerusalem kokup papmon egek tagagit, ae Yesu da gen yagit ae pi agit unun pindak nandanjo agit, mani Yesu dakon pañdetni kindi dima. Don Pita gat kalonji agek Piñkop dakon pi agimal. Ae don Pol Banabas gat agek pi awit.

On papiagwan gen wasok wasogi da yan yosok, “On unun Piñkop dakon Monji, Yesu Kristo dakon Gen Bini Tagisi idon da wasosok.” Ae on papia da Yesu tapmimni tonj ae pi mibili mibili asak dakon yan dagok an ibi yan nolinban komanj. Tapmimni gat ae yan dagok an ibi dakon tilakni unun miñat aminyo yoyiñ dekgit, ae kon yolgit, ae miñat aminyo dakon yokwini wiririk yomgut unudon komanj. Yesu da iyi do “Nak Amin Dakon Monji” yan yosok. Ae miñat aminyo morapmi yumanj nanj yop do anjek naga dakon egip egipno parekdat yan yosok. (10.45)

Mak da Yesu da pi agit do morapmi yosok, mani Yesu da gen yagit unun do morapmi dima yosok. Mibiltok Jon Telagi Pakbi Sogok Amin da pi agit gat, ae Yesu da telagi pakbi sogit, ae Sunduk da Yesu anjekwalgit do Mak unun do yosok. Don Yesu da jigi mibili mibili pawit amin do bupmi nandanj yomiñek yoyiñ dekgit unun nolisak. Mibiltok pañdet kabi Yesu da pi agit unun dima nandaba pisagit, mani don yawori kanba pisagit.

Ae don miñat aminyo da Yesu dakon uwalni daganjek jigi morapmi imgwit. Ae Gen Bin Tagisi dakon mibi do Mak da Yesu da kimagek pidagit unun do yosok.

**Yesu miñat aminyo Piñkop da Amin Kila Asak
uñun yoyik do apgut**
(*Kilapmi 1.1–3.6*)

Jon gen yagit

(*Mt 3.1-12; Lk 3.1-9; 3.15-17; Jn 1.19-28*)

1 ¹Yesu Kristo, Piñkop dakon Monji, uñun dakon Gen Bin Tagisi idon da wasosok. ²“Kombi amin Aisaia da gen yañ mandagit:

“Nandani, geno yañ tenjejosak do amin kinda yabekgo uñun da mibiltañ gamjak.

Añek kositgo aņnoman asak.

³ ^bMiktim amin da aripmi dima egipmi timon amin kinda da yañ tidañek yosok,

‘Amin Tagi dakon kosit aņdimdim ani, kositni pasiņ aņmilip ani.’”

⁴“Gen uñun da tilagon Telagi Pakbi Sogok Amin Jon da miktim amin da aripmi dima egipmi timon kiņ altagit. Altañek but tobil añek telagi pakbi soņakwa Piñkop da diwarini yopmaņ yomjak do yoyigit.

⁵Aņakwan Judia miktimon ae Jerusalem kokup papmon egipgwit amin Jonon kiwit. Yokwini yaņkwok aņakwa Jordan Pakbikon telagi pakbi soņ yomgut.

⁶Jon da ilikba pigik paņ egipgut uñun bit madep kinda mani kamel uñun dakon daņgwani baņ wasaņbi. Añek bit gip kinda bobañ napmi do wamgut. Japni uñun pilak pilak ae kabaņ kok. ⁷“Gen yañ yagit: “Amin kinda nak da manjikon apdisak. Uñun dakon tapmim da nak dakon tapmim yapmaņdak. Nak oman monjini dakon piņbinisi egisat, do kandap gwilni dakon nap pabiņ yigek tagi dima witdalgeņ. ⁸Nak pakbisi baņ telagi pakbi soņ damisat, mani uñun da Telagi Wup soņ damdisak.”

Jon da Yesu telagi pakbi soņ imgut

(*Mt 3.13-17; Lk 3.21-22*)

⁹Uñun bisapmon Yesu Nasaret kokup Galili Provins yipmaņek apgut. Apban Jon da Jordan Pakbikon telagi pakbi soņ imgut. ¹⁰Aban pakbikon da wiņek wiņek Yesu yaņ kagit: Kundu witdal kiņakwan Telagi Wup kinarim da miktimon paņ uñun da tilak iyikon pigit. ¹¹^fAņakwan Kwen Kokupgwani da gen kinda yaņ altagit: “Gak Monjino. Butdasi galak taņ gamisat. Butno gak do tagisi asak.”

^a 1.2 Mal 3.1 ^b 1.3 Ais 40.3 ^c 1.4 Ya 13.24; 19.4 ^d 1.6 2KA 1.8; Mt 11.8

^e 1.7 Ya 13.25 ^f 1.11 Kap 2.7; Ais 42.1; Mt 12.18; Mk 9.7

Sunduk da Yesu an̄kewalgit

(Mt 4.1-11; Lk 4.1-13)

¹²Uñudon gin Wup da Yesu yabekban miktim amin da aripmi dima egipmi timon kigit. ¹³ᵀKij uñudon gildat 40 egakwan Sunduk da an̄kewalgit. Bit kilapyo da bikbigon egakwan an̄elo da an̄pulugawit.

Yesu da pini wasan̄ek pañdetni timikgit

(Mt 4.12-17; Lk 4.14-15)

¹⁴ᵀJon dam teban yutnon yipba yigakwan Yesu Galili Provinskon kigit. Kij Piñkop dakon Gen Bin Tagisi yan̄ teñteñan̄ek yan̄ yagit, ¹⁵ⁱ “Piñkop da Amin Kila Akdisak uñun dakon bisap kwan̄ toсок. Uñun do ji but tobil an̄ek Gen Bin Tagisi uñun do nandan̄ gadani.”

¹⁶Yesu da Galili Pakbi idap kidipmij̄ kijek Saimon gat padige Andru gat pindakgit. Uñun amin bamot tap kilap siml siml yikni pakbi idapmon mabal pigakwan egipgumal. Pini uñun tap kilap siml siml do pi agak amin bamot. ¹⁷Uñun amin bamot pindagek Yesu da yan̄ yoyigit, “Abij̄ nak nolgil, an̄akwal amin timit timit dakon kosit doliko.” ¹⁸Yan̄ban uñudon gin tap kilap siml siml yikni yopman̄ek Yesu yolgimal.

¹⁹Yesu da timisok di kijek Jems, Sebedi dakon monji gat padige Jon gat pindakgit. Uñun bamot boron yigek tap kilap siml siml yikni bisawik pañmilip an̄yo an̄akwal pindakgit. ²⁰Pindagek uñudon gin yan̄ yoban nandan̄ek datni Sebedi gat pi amini gat boron si yigakwa Yesu yolgimal.

Yesu da Kapaneam kokupmon pi agit

(Lk 4.31-37)

²¹Yesu gat pañdetni gat Kapaneam kokupmon kiwit. Kij altañek Sabat bisapmon Yesu da Juda amin da muwut muwut yutnon wigek Piñkop gen yoyigit. ²²ᵀGen teban yoyiñdet amin da tilagon dima yagit, amin mani toñ da tilagon yagit, do amin da Piñkop gen yogokni do nandaba ñwakñwarisi agit. ²³An̄akwan uñudon gin koñni toñ amin kinda da yan̄ tidañek yan̄ yagit, ²⁴^k “Yesu, Nasaret amin, gak niban̄ an̄nim do nandisal? Nin pañupbal ak do abil? Nak nandan̄ gamisat, gak Piñkop Dakon Telagi Am̄ini.”

²⁵Yan̄ yan̄ban Yesu da gen tebaisi yan̄ iyigit, “Gak gen dima yan̄ek amin on yipman̄ det!” ²⁶ᵀYan̄ban koñ da amin uñun ukwayigek madepsi yan̄ tidañek yipman̄ degek wiñ kigit. ²⁷Wiñ kijañkwan amin da uñun kañek wuripdagek notni yoyiñ yoyiñ an̄ek yan̄ yawit, “Mao, uñun ni yo kinda da altosok? On amin gen ñwakñwarisi yosok. Amin mani toñ da

ᵀ 1.13 Kap 91.11-13 ᵀ 1.14 Mk 6.17 ᵀ 1.15 Mt 3.2 ᵀ 1.22 Mt 7.28-29 ᵀ 1.24 Mk 5.7
ᵀ 1.26 Mk 9.26

tilagon yosok. Koŋ gen yoyiŋban geni guramiŋkaŋ.” ²⁸“Yaŋ yaŋakwa man bini da tepmisi ireŋ taŋek Galili Provins aripmisi agit.

Yesu da Pita dakon yopmi aŋmilip agit

(Mt 8.14-15; Lk 4.38-39)

²⁹Juda amin da muwut muwut yutnon da piŋek uŋudon gin Jems gat Jon gat timikban, Saimon gat Andru gat uŋun da yutnon wigiwit. ³⁰Uŋun yutnon Saimon yopmi giptimi kindapmi soŋakwan sot aŋek pakgit. Uŋun dakon mibili ³¹iyiŋba Yesu kiŋ kisitnikon abidaŋek ilikban pidagit. Yaŋ aban sotni yipmaŋakwan jap noni do oman agit.

Yesu da sot amin morapmi paŋmilip agit

(Mt 8.16-17; Lk 4.40-41)

³²Gildat piŋakwan pilindo sot amin gat koŋni toŋ amin gat kisisi Yesukon paŋpaŋ apgwit. ³³Aŋek kokup amin kisi morap yut uŋun da yomakon muwukgwit. ³⁴“Muwugakwa Yesu da amin morapmisi sot mibili mibili awit uŋun paŋmilip agit. Aŋek koŋni toŋ amin morapmi koŋni yol yomgut. Aŋek koŋ uŋun nandaŋ imgwit, do yaŋsop aŋyomgut.

Yesu Galili miktimon agipgut

(Lk 4.42-44)

³⁵°Wisa dima dagaŋakwan Yesu pilisisok pidaŋ yut yipmaŋek miktim amin da aripmi dima egipmi timon paŋki egek bisit pi agit. ³⁶Aŋakwan Saimon gat notni kabi gat Yesu wisineŋ apgwit. ³⁷Abiŋ aŋalon aŋek iyiwit, “Amin morapmisi da gak wisariŋ.”

³⁸Yaŋba yaŋ yoyigit, “Nak uŋun amin kabi dogin dima pigim. Do nin kokup taŋ aŋaŋ kwaŋ uŋudon kiŋek Piŋkop gen yoyikeŋ. Nak pi uŋun ak do pigim.” ³⁹“Yaŋ yaŋek Galili Provinskon dukwan dukwan kisi aŋek Juda amin dakon muwut muwut yut morapmon Piŋkop dakon gen yoyineŋ koŋ yol yomineŋ agipgut.

Yesu da amin kinda wuda tebani toŋ aŋmilip agit

(Mt 8.1-4; Lk 5.12-16)

⁴⁰Amin wuda tebani toŋ kinda da uŋudon kiŋek ŋwakberŋ aŋ imineŋ bisit tebai yaŋ iyigit, “Piŋkop da dabilon kilek tokenŋ do nandisal kaŋ, taŋi aŋmilip abi kilek tokenŋ.”

⁴¹Yaŋban Yesu da uŋun do bupmi nandaŋek kisitni amin uŋun da kwenon witjineŋ yaŋ iyigit, “Kilek toki do nandisat, do pasil gamni!” ⁴²Yaŋ iyinban uŋudon gin wudani kibidaŋakwa giptimni kilek tagit.

^m 1.28 Mt 4.24 ⁿ 1.34 Mk 3.10-12 ^o 1.35 Mt 14.23; Mk 6.46 ^p 1.39 Mt 4.23; 9.35

⁴³Kilek tanban unjudon gin Yesu da amin unjun yabegek gen tebai yaŋ iyigit, ⁴⁴“Gak unjun dakon mibili amin dima yoyiki. Aŋek mukwa sogok aminon kiŋek giptingo yoliki. Aŋek Moses da yaŋit unjun da tilagon paret aŋaki amin da asi kilek tal yaŋ gandani.” ⁴⁵Yaŋ yaŋban yum kaŋek kiŋ gen bin yaŋ aŋireŋ agit. Unjun do aŋek Yesu kokup papmon noman kisak do nandaban tidok tagit. Kokup ileŋi ileŋikon gin agakwan amin morap dukwan dukwan egipgwit Yesukon apgwit.

Yesu da amin kisiri kandapmiyo kimakbi kinda aŋmilip agit

(Mt 9.1-8; Lk 5.17-26)

2 ¹Yesu gildat di egi aeni Kapaneam kokupmon kiŋek yutnikon wigakwan kokup amin da abapni dakon gen nandawit. ²Nandaŋek morapmi da yutnon muwuk tugaŋek diwari yomakon yik tugaŋba Piŋkop dakon gen yoyigit. ³Yoyiŋakwan amin kabi kinda apgwiŋon da amin ⁴kabi da amin kisiri kandapmiyo kimakbi kinda wamaŋ unjudon aŋapgwit. ⁴Aŋek yutnon awigi Yesu da buron yipdo aŋek aminon kwa tidaŋba yut kwenon awigiwit. Awigek Yesu da si yikgit da kwenon yut tuwilba kosit pisaŋakwan unjudon da amin unjun wayigon pagakwan nap aŋyawot aŋakwa pigigit. ⁵Yaŋ aŋakwa Yesu da nandaŋ gadatni kaŋek amin kisiri kandapmiyo kimakbi yaŋ iyigit, “Monji, diwarigo yopmaŋ gamisat.”

⁶Yaŋ yaŋban gen teban yoyiŋdet amin diwari unjudon yikgwit unjun da buri da yaŋ nandawit, ⁷“Ma, amin on ni gen naŋ yosok? On Piŋkop kulabisak on! Namin amin da diwari wiririt pi asak? Unjun pi Piŋkop dagin agagi!”

⁸Yaŋ nandaŋakwa Yesu unjun burikon da pindak nandaŋ yomiŋ mudanek yoyigit, “Ji nido butjikon da nandak nandak unjun nandaŋ namaŋ? ⁹Jit da tagapmi, amin kisiri kandapmiyo kimakbi yaŋ iyikdo, ‘Diwarigo wiririt gamisat’, bo unjudeŋ iyikdo, ‘Pidaŋ yaliŋ potgo timigek pilik bamok aki?’ ¹⁰Amin Dakon Monji unjun miktimon diwari wiririt dakon pi asak do yaŋ mudan ibi yaŋ nandaba pisolak do on amin aŋmilip abeŋ.” Yaŋ yaŋek amin kisiri kandapmiyo kimakbi yaŋ iyigit, ¹¹“Nak gayisat, pidaŋ yaliŋ potgo timigek yutgokon ki.” ¹²Yaŋban unjudon gin amin morapmi da dabilon yaliŋ potni timigek abigigit. Yaŋ aŋakwan amin kawit unjun da tamtam yaŋek Piŋkop aŋkisiŋek yawit, “Yo kalugisi altaŋban komaŋ!”

Yesu da Liwai (Matyu) yaŋ imgut

(Mt 9.9-13; Lk 5.27-32)

¹³Yesu yaŋ aŋek aeni pakbi idap ileŋikon pigigit. Pigakwan amin morapmi yol aŋaŋ unjudon kwa Piŋkop gen yoyigit. ¹⁴Aŋek unjudon da

kinjek Liwai, Alpius dakon monji, takis timit timit yutnikon yigakwan kagit. Kanjek yan iyigit, “Abin nak nol.” Yanban Liwai pidanjek Yesu yolgit.

¹⁵ Anjakwan Yesu Liwai da yutnon kwan yigek jap nawit. Monen timit timit amin ae yokwi pakpak amin morapmi Yesu gat panjetni gat jap nawit. (Ujuden amin morapmisi da Yesu yolgwit.) ¹⁶ Ujudon Parisi amin diwari yikgwit unun gen teban yoyindet amin. Unun da Yesu monen timit timit amin gat ae yokwi pakpak amin gat kisi yigek jap nanba kanjek panjetni yan yoyiwit, “Ma, unun nido takis timit timit amin gat ae yokwi pakpak amin gat kisi yigek jap non? Unun tagi dima.”

¹⁷ Yanba Yesu da nandanjek yoyigit, “Amin sotni mini unun wuda wamagon dima kwan. Amin sotni ton unun dagin wuda wamagon kwan. Nak amin kilegi yan ilit do dima opgum, yokwi pakpak yan ilit do opgum.”

Jap kelkel dakon gen
(Mt 9.14-17; Lk 5.33-39)

¹⁸ Jon dakon panjetni gat ae Parisi amin gat unun bisapmon Pinjkop do nandanjek jap kelek egipgwit. Anakwa amin diwari unun Yesukon kinjek yan iyiwit: “Jon dakon panjetni gat ae Parisi amin dakon panjetni gat unun Pinjkop do nandanjek jap kelek egakwa gak dakon panjetgoni nido jap nanjek ekwan?”

¹⁹ Iyinja Yesu da yoyigit, “Monjisok minjat pak do an unun bisapmon notni gat jap kelek tagi egipni? Dima. Monjisok egakwan jap kelek aripmi dima egipmi. ²⁰ Mani don monji unun abidan anan kinakwa notni unun bisapmon jap kelek ekwan.”

²¹ “Nin ilikba pigik garanj pudaŋkwikon imal diwat kalugi pakbikon dima suganbi kinda nan bupnom kan, pakbikon sugono imal diwat unun da garanj ilikban pudaŋ ki madepsi akdisak. ²² Ae amin kinda da wain kalugi tibiri meme gip ban wasanbi tibiri kalipmikon kolesak kan unun tagi dima. Yan asak kan, wain da pukwa paptan meme gip kirinjigakwa wain man mudokdan. Amin da wain kalugi meme gip kalugikon kolemba wain gat meme gip gat kisi tagi tomal.”

Sabat bisap dakon gen
(Mt 12.1-8; Lk 6.1-5)

²³ Sabat kindakon Yesu gat panjetni gat unun wit pi kaga kindakon kiwit. Kinjek panjetni da wit bami diwari jimik dagawit. ²⁴ Anjakwa Parisi amin da Yesu yan iyiwit, “Pindat, amin Sabat bisapmon nido gen teban yapmanjek pi an?”

²⁵“Yañba Yesu da yoyigit, “Dewit ae amin kabini jap do añek yo awit unun ji manjin nandanjo awit bo dima? ²⁶“Unun Abiata da mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgut bisapmon yan awit. Pinokop da yutnon wigeke bret Pinokop do parekbi unun timik nanek amin kabini kisi do yoban nawit. Bret unun amin isali da dima nok nogi, mukwa sogok amin dagan tagi nawit.”

²⁷“Yañ yanek yagit, “Sabat bisap unun do nandaba yo madep anjakwan amin kirinik yoman unun da tagi dima asak. Sabat bisap unun amin panpulugok do anek yipbi. ²⁸Yañdo, Amin Dakon Monji unun Sabat bisap unun dakon Amin Tagini egisak.”

Yesu da Sabat bisapmon amin kinda anmilip agit

(Mt 12.9-14; Lk 6.6-11)

3 ¹Yesu aeni bisap kinda gat Juda amin da muwut muwut yutnon wigeke amin kinda kisiri girenikbi kinda yikban kagit. ²Unun da Sabat bisapmon amin panmilip aban kanek gen pikon yipneñ yanon da amin diwari Yesu tebai kanek yikgwit. ³Anakwa Yesu da amin kisiri girenikbi yan iyigit, “Amin da inamon pidan at.”

⁴“Pidan agakwan minat aminyo yan yoyigit, “Sabat bisap dakon gen teban da yokwi aneñ do yosok? Bo tagi aneñ do yosok? Amin panmilip aneñ do yosok, bo dapba kimotni do yosok?” Yanban gen tamoni dima iyiwit.

⁵Yañ anakwa but tebani do butjap nandagit. Anek butni yokwi tanban kobok tobil tobil anek pindagek amin kisiri girenikbi yan iyigit, “Kisitgo anininiñ a.” Yanban amin unun kisiri anininiñ aban kilek tagit. ⁶xAnakwan unudon gin Parisi amin kinjek Erot dakon amin kabi unun gat muwugek “Niañ anek anatanen?” yan do gen pankosit awit.

Yesu da tapmimni yolinban kokup isalni da dima nandan gadañ imgwit

(Kilapmi 3.7–6.6)

Minat amin kabi madep da Yesu yolgwit

(Lk 6.17-19)

⁷Yañ anakwa Yesu da pangetni timikban pakbi idapmon kiwit. Kinakwa Galili amin morapmisi da yolgwit. Ae unun gin dima, Judia miktimon da, ⁸ae Jerusalem kokup papmon da, ae Idumea miktimon da, ae Jodan Pakbi usugap tet amin, ae Tair ae Saidon kokup tetgin do amin morapmi da Yesu dakon wasok agakni dakon gen bin nandaneke

† 2.25 1Sa 21.1-6 ‡ 2.26 MS 24.5-9 † 2.27 GT 5.14 ¶ 3.4 Lk 14.3 × 3.6 Mt 22.15-16

apgwit. ⁹Amin madepsi apgwit do Yesu da pañdetni yañ yoyigit, “Amin morapmisi do gitni gitni aba kañ bot kinda aņnoman aba nak uņudon milkañ wigikeñ.”

¹⁰Yesu da sot wudani toñ morapmi pañmilip agit, uņun do aņek sot wudani toñ amin Yesu igayik do aņek ukwayit ukwayit aņek Yesu da buron kiwit. ¹¹Kiñakwa koñ uņun Yesu kaņek miktimon gawagek madepsi yañ tidaņek yawit, “Gak Piñkop dakon Monji.” ¹²Mani Yesu da mibilni dima yañ tenņeņoni do yaņsop tebaisi anyomgut.

Yesu da pañdetni 12 timikgit

(Mt 10.1-4; Lk 6.12-16)

¹³Kili Yesu pakbi idap yipmaņek ileñ kindakon wigigit. Wigek yabekbini dagoni do nandagit amin yoyiñban iyikon abiñ muwukgwit. ¹⁴⁻¹⁵Amin 12 uņun gat egipni do yabekbi kabini timikgit. Aņek yañ yoyigit, “Ji yabekgo kiñ Piñkop gen amin yoyini, ae koñ yolni do yañ mudañ dabo koñ yolni.” ¹⁶Yabekbini 12 uņun dakon mani yañ:

Saimon (mani kalugi Pita yañ iyigit),

¹⁷ae Jems, Sebedi dakon monji,

ae Jems dakon padige Jon (uņun bamot mani Boanages yañ yoyigit, uņun dakon mibili Kiririñ Amin),

¹⁸ae Andru,

Pilip,

Batolomiu,

Matyu,

Tomas,

Jems Alpius dakon monji,

Tadius,

Saimon Selot,

¹⁹ae Judas Iskariot (uņun egi don Yesu uwalni da kisiron yipgut).

Yesu Sunduk gat pi amal yañ yawit

(Mt 12.24-32; Lk 11.14-23; 12.10)

²⁰Aņek Yesu yutnon wigakwan amin kabi madepsi aeni uņudon muwukgwit. Muwugakwa Yesu gat pañdetni gat jap noni dakon bikbik dima pišaņ yomgut. ²¹Aņek dabini uņun bini nandaņek “Buri upbal tak” yañ yaņek yutnikon iyiy añañ kik do apgwit. ²²Aņakwa gen teban yoyiñdet amin Jerusalem kokup papmon da apgwit uņun da Yesu do yañ yawit, “Koñ dakon amin tagini Belsebul uņun da burigwan egakwan uņun dakon tapmimon da koñ yoldak.”

^y 3.10 Mt 14.36 ^z 3.11 Lk 4.41 ^a 3.12 Mk 1.34 ^b 3.16 Jn 1.42 ^c 3.17 Lk 9.54
^d 3.22 Mt 9.34; 10.25

²³Yaŋba Yesu da paŋmuwugek tilak gen kinda yaŋ yoyigit: “Sunduk da Sunduk notni aripmi dima yolyoli. ²⁴Miktim kinda dakon amin da pudaŋ kabi bamori aŋek emat wamjil kaŋ, uŋun miktim tebai dima tokdisak. ²⁵Ae amin yuri kinda dakon amin da pudaŋ ki kabi bamot aŋek emat wamjil kaŋ, uŋun amin yut tebai dima egipdaŋ. ²⁶Uŋudeŋ gin Sunduk da pudaŋ ki kabi bamot aŋek iyi emat wamjil kaŋ, amin kabini tebai dima egipdaŋ. Yaŋ ani kaŋ pasil mudokdaŋ.

²⁷“Bo namin dasi amin tebai kinda yigakwan yutnikon wigi yo kabini gwayeŋ timitjak? Uŋun aripmi dima. Mibiltok tebai kendagek kisit kandapmiyo wamaŋek yo kabini tagi gwayeni.

²⁸“Nak asisi dayisat, Piŋkop da yokwi mibili mibili gat ae Piŋkop abiŋ yip do manji gen yogok gat dakon diwari tagi wiriritjak. ²⁹Mani amin kinda da Telagi Wup abiŋ yip do manji gen kinda yosak kaŋ, Piŋkop da diwarini dima wiriritjak. Uŋun dimasisi, uŋun diwarini mudok mudogi mini taŋ wigikdisak.”

³⁰Amin da Yesu burikon koŋ kinda egisak yaŋ yawit uŋun do aŋek gen uŋun yagit.

Yesu dakon meŋi padik padikyo

(Mt 12.46-50; Lk 8.19-21)

³¹eGen yaŋ yoyiŋakwan meŋi padik padikni da abiŋ yomakon agek Yesu yomakon pisak do gen yipba wigigit. ³²Wikwan amin Yesu gat yikgwit uŋun da yaŋ iyiwit, “Meŋgo padik padikgo yomakon da gak do yoŋ.”

³³Yaŋba yaŋ yoyigit, “Meŋno padik padikno uŋun namin?” ³⁴Yaŋ yaŋek amin aŋgwasinek yikgwit kabikon dabil siŋtaŋek yagit, “Nak dakon meŋno ae padik padikno oni. ³⁵Piŋkop dakon gen guramikgaŋ amin uŋun nak dakon meŋno ae padik padikno ae samino kabi.”

Jap yet tiŋtiŋok dakon tilak gen

(Mt 13.1-9; Lk 8.4-8)

4 ¹fBisap kindakon pakbi idap ileŋikon miŋat aminyo aeni yoyiŋ dekgit. Amin madepsi da abiŋ uŋudon muwugakwa Yesu boron wigigit. Boron yigakwan amin morap ileŋikon yikgwit.

²gYigakwa Yesu da tilak gen morapmi yoyiŋek kinda yaŋ yagit, ³“Nandani! Amin kinda da jap yet tiŋtiŋok do pigaga kigit. ⁴Jap yet tiŋtiŋaŋakwan diwari da kosiron maŋba minam da abiŋ nawit. ⁵⁻⁶Yeri diwari da miktim tipmi toŋ timon mawit. Uŋun kwenjok tawit, do tepmi kwawit, mani tip kwenon miktim morapmi dima, do geli tagi dima yopba kiwit. Do gildat da wiŋ pindakban alek tawit. ⁷Ae jap yet diwari da joŋ

e 3.31 Mk 6.3; Jn 2.12; Ya 1.14 f 4.1 Mk 3.7-9; Lk 5.1-3 g 4.2 Mt 13.34; Mk 4.33-34

keli toŋ timgwan mawit. Uŋun joŋ keli toŋ gat kisi kwanjek wutjŋba kimak mudawit. ⁸Ae jap yet diwari miŋtim nelagi toŋ uŋudon maŋ kwawit. Diwari bami 100, ae diwari bami 60, ae diwari bami 30 tawit.”
⁹Gen uŋun yaŋek aeni saŋbenjek yaŋ yagit, “Gen on nandak do galak toŋ amin ji pakyaŋsi nandajek mibili nandaŋ pisoni.”

Tilak gen yogok dakon mibili yoyigit

(Mt 13.10-17; Lk 8.9-10)

¹⁰Amin kabi madep kiŋakwa iyi dakon paŋdetni 12 kabi gat ae amin diwari gat da tilak gen dakon mibili nandak do iyiwit. ¹¹Iyŋba yagit, “Piŋkop dakon Amin Kila Agakni dakon gen pasili uŋun dakon mibili ji baŋ dayiŋ teŋteŋosot. Mani Piŋkop dima nandaŋ imiŋek wanga ekwan amin tilak gen gin nandaŋ.

¹²^h ‘Uŋun dabil da yo asat uŋun pindakgaŋ mani mibili dima nandaŋ, ae geno nandaŋ, mani mibili dima nandaŋ pisoni.

Do Piŋkop da diwarini wiririk yomjak do but tobil ak do dima nandaŋ.’ ”

Jap yet tiŋtiŋok dakon mibili yoyigit

(Mt 13.18-23; Lk 8.11-15)

¹³Yaŋ yaŋek yagit, “Tilak gen yat dakon mibili dima nandaŋ kaŋ, tilak gen diwari yoko niaŋ aŋek nandaŋ pisoni? ¹⁴Amin jap yet tiŋtiŋosok uŋun Piŋkop gen tiŋtiŋosok. ¹⁵Amin Piŋkop gen nandajek butni dima pisoni uŋun jap yet kosiron mawit uŋuden. Sunduk da abiŋ gen tagi butnikon toŋ uŋun gwayeŋ paŋkisak. ¹⁶Amin diwari miŋtim tipmi toŋ tim yombem, uŋun amin Piŋkop gen nandajek but galagon da abidoŋ. ¹⁷Mani butnikon geli tagi dima yipban kigit do bisap pisipmisok akgaŋ. Jigi mibili mibili ae Piŋkop dakon gen dakon uwal apni bisapmon nandaŋ gadatni yopba witdal kikdaŋ. ¹⁸Ae amin diwari miŋtim nap keli toŋ tim yombem. Uŋun Piŋkop gen nandaŋ, ¹⁹mani nandak nandakni miŋtim dakon yo morap do nandaŋ, ae moneŋ paŋmuwut dakon galaktok da Piŋkop gen wiŋjŋba bami dima tosoŋ. ²⁰Ae amin diwari miŋtim nelagi toŋ tim yombem, uŋun amin Piŋkop gen nandajek abidoŋ. Uŋun amin bami 100, ae kinda bami 60, ae kinda bami 30, yaŋ taŋ taŋ aŋ.”

Telagi egip egip dakon gen

(Lk 8.16-18)

²¹Gen kinda saŋbenjek yaŋ yoyigit, “Namin da lam kolejek kwoba naŋ gap asak, bo pigat kagagwan yipjak? Dimasi, tamonikon yipno teŋteŋosok. ²²^kYo pasili toŋ ae yo wiŋjŋbi da toŋ uŋun kisi teŋteŋikon tokdaŋ. ²³Gen on nandak do galak toŋ amin ji pakyaŋsi nandajek mibili nandaŋ pisoni.”

^h 4.12 Ais 6.9-10; Ya 28.26-27 ⁱ 4.19 Mt 19.23-24 ^j 4.21 Mt 5.15; Lk 11.33

^k 4.22 Mt 10.26; Lk 12.2

²⁴Yañ yaŋek yaŋit, “Ji gen uñun nandañ uñun pakyañsi nandani. Ji Piñkop dakon gen nandañek guramitni kañ, Piñkop da sañbejek damdisak. Mani geni dima nandani kañ, sañbejek dima damdisak. ²⁵”Nak dakon gen nandañek burikon yipmañdak uñun amin Piñkop da sañbejek nandak nandak imdisak. Mani geno nandañek burikon dima yipmañdak uñun amin geno diwari nandagit uñun pasil imdañ.”

Jap yet kwoñ uñun dakon tilak gen

²⁶Yesu da sañbejek yañ yaŋit, “Piñkop da Amin Kila Asak uñun dakon mibili nandani do tilak gen kinda gat dayiko nandani. Amin kinda jap yet pigaga tiñtiñosok. ²⁷Kalbi dipmin pokdok ae gildat kalba wañga wañga agakwan jap yet kwoñ. Mani niañsi añek kwoñ uñun dakon mibili dima nandisak. ²⁸Miktim da iyi upmagakwan gigi wiñ tami yopmañek bami toñ. ²⁹”Bami tañakwa pi ami da bami pasak.”

Mastat yet dakon tilak gen

(Mt 13.31-32; Lk 13.18-19)

³⁰Yesu da sañbejek yañ yaŋit, “Piñkop da Amin Kila Asak uñun dakon mibili yo nikon tilak ako nandani? ³¹Uñun mastat yet yombem. Mastat dakon yeri uñun jap yet kisi morap dakon piñbi, moniñisisok. ³²Mani miktimon kwaotno madepsi kwosok. Jap diwari dakon tagok tagokni uñun yapmañ mudosok. Kiliñi madep yopban kiñakwa minam morapmi da pañabiñ uñun da yoñgamgwan yikgañ.”

Yesu tilak genon da gin gen yaŋit

(Mt 13.34-35)

³³Yesu da nandak nandakni da aripmon Piñkop dakon gen yoyiñek tilak gen uñuden morapmi yoyigit. ³⁴Amin madep kabikon Piñkop gen tilak genon dagin yoyigit. Mani pañdetni gat egek tilak gen dakon mibili yoyiñ tenñeñagit.

Yesu da yañban mirim madep yawokgit

(Mt 8.23-27; Lk 8.22-25)

³⁵Uñun gildat da pilin pilindo Yesu boron yigek pañdetni yañ yoyigit, “Pakbi idap teri kinda do kino.” ³⁶Yañ yañban pañdetni amin kabi madep yopmañ degek boron wikwa pañdetni gat kisi kiwit. Ae bot diwari gat kisi kiwit. ³⁷Kiñakwa mirim madep añek pakbi tamaligakwan boron piñiwit. Piñi tugañban bot pakbigwan piñik do agit. ³⁸Añakwan Yesu bot bunikon busuñ kidin kindakon witjiñek dipmin pagakwan pañdetni da anyolek iyiwit, “Yoyiñdet, nin pakbi nañ kimotneñ do nandabi yo isali asak?”

¹ 4.24 Mt 7.2 ^m 4.25 Mt 13.12; 25.29; Lk 19.26 ⁿ 4.29 Jol 3.13; PA 14.15

³⁹Yaŋ iyinba Yesu da pidaŋ agek mirim gat ae pakbi gat tebai yoyinjek yagit, “Yawokgil!” Yaŋban mirim yawogakwan pakbi wayin dimasi agit.

⁴⁰Aŋek paŋdetni yaŋ yoyigit, “Ji nido pasolgoŋ? Sigin dima nandaŋ gadaŋ namaŋ, ma?”

⁴¹Yaŋban paŋdetni si pasalek iyi gin yawit, “On niaŋen amin kinda da mirim ae pakbiyo yoyinban geni guramikgamal?”

Yesu da koŋ morapmi yolgit

(Mt 8.28-34; Lk 8.26-39)

5 ¹Yesu gat paŋdetni gat pakbi idap teri kinda Gerasa amin da miktimon kiwit. ²Boron da piŋakwan, amin kinda koŋni toŋ uŋun da amin kimakba paŋki tip kinamgwan yopmaŋaŋ miktimon da abiŋ altaŋ imgut. ³Amin uŋun amin da kisitni ae kandapmiyo nap teban naŋ wamwami dakon arip dima agit. ⁴Amin da bisapmi bisapmi kisit kandapyoni wamgwit, mani uŋun amin tebai do nap teban si paŋdagagit. Amin da aripmi dima abidogi. ⁵Uŋun pilin kaga ae gildat kalba amin kimakba yopmaŋaŋ miktimon ae kabapmon egek madepsi yaŋ tidaŋek giptimi tipbaŋ mandagit.

⁶Yesu dubagikon akban kaŋek timtim yaŋek Yesu da buron kiŋ gawak imgut. ⁷Aŋek yaŋ tidaŋek yaŋ iyigit, “Yesu, Piŋkop Wikwisi dakon Monji, gak niaŋsi aŋnam do abisal? Piŋkop da manon tepmi pi dima nabi do yaŋ teban ta.”

⁸Uŋun da yaŋ yagit, nido Yesu da yaŋ iyigit, “Koŋ gak on amin yipmaŋ degek wiŋ ki!”

⁹Yaŋban Yesu da aŋtobilek iyigit, “Mango namini?”

Yaŋ iyinban yagit, “Nak mano Amin Kabi Madep. Nin morapmi da ekwamaŋ.” ¹⁰Yaŋ yaŋek bisit tebai saŋbek saŋbek iyiwit, “Nin nolbi on miktim tim dima yipmaŋ detneŋ.”

¹¹Miktim uŋun da ileŋon bit kabi madep jap naŋek egipgwit. ¹²Koŋ uŋun Yesu da nandaŋ yoban bit da butgwan pigini do bisit tebai iyiwit. ¹³Yaŋba Yesu da nandaŋ yoban koŋ da aminon da wiŋek bit da butgwan pigiwit. Pigakwa bit uŋun pasal abiginjek pakbi idap tagit uŋungwan pikek kimakgwit. Bit kaloŋisok dima, 2 tausen da kimakgwit.

¹⁴Kimagakwa bit dakon kila amin da kokup kapmat tagit ae miktim diwarikon kiŋ yo uŋun noman tawit dakon gen bin yoyiwit. Yoyinba amin da yo noman tagit uŋun kok do aŋek abiŋ mudawit. ¹⁵Yesukon abiŋek amin koŋni morapmi gat egipgut uŋun buri pisagit ae ilikba pigikni toŋ da yikban kawit. Yaŋ yikban kaŋ pasalgwit. ¹⁶Yo dabiŋ da kaŋ nandaŋyo awit amin uŋun da koŋ gat egipgut amin gat ae bit kabi dakon gen bin gat kisi amin yoyin mudawit. ¹⁷Gen uŋun nandaŋ mudaneŋ Yesu miktim uŋun yipmaŋ kisak do tebai iyiwit.

¹⁸Iyinjba nandaŋek Yesu uŋun boron wigakwan amin koŋ gat egipgut uŋun da Yesu yol do bisit tebai iyigit. ¹⁹Tebaisi iyinjban kirinjik iminjek yaŋ iyigit, “Gak yutgokon kiŋ Amin Tagi da gak do bupmi nandaŋek wasok madep ak uŋun dakon gen bin yawi diwat kabigo yoyiŋ mudoki.” ²⁰Yaŋban amin uŋun kiŋ Yesu da yo agit uŋun dakon gen bin Dekapolis miktim uŋudon amin yoyiŋban nandaba ŋwakŋwarisi agit.

Yesu da miŋatjok kinda aban pidagit

(Mt 9.18-26; Lk 8.40-56)

²¹Yesu uŋun boron wigeŋ pakbi idap teri kinda do wigakwan amin morapmisi abiŋ muwukgwit. ²²Muwugakwa Juda amin dakon muwut muwut yut dakon kila amin kinda mani Jairus, uŋun da abiŋ Yesu kaŋek burikon kiŋek gawak imgut. ²³Aŋek si anpulugosak do madepsi yaŋ iyigit, “Gwano kimotdisak, do abiŋek kisitgo da witjiŋbi kilek taŋek egipjak.” ²⁴Iyinjban nandaŋek Yesu gat kigimal.

Kiŋakwal amin morapmi da yolek gadat gadat tebaisi awit. ²⁵Aŋakwa binapnikon miŋat kinda akgit, uŋun dagaŋ mok aŋek yawini maŋakwa egakwan bilak 12 agit. ²⁶Aŋakwan wuda wamak morapmi da anpulugok do pi aŋtidok aŋakwa tepmi madepsi nandaŋek egipgut. Wuda wamak yumaŋ nok do aŋek moneŋni kisi yomiŋ mudagit. Aban sotni dima tagap tagit, si madep tagit. ²⁷Aban miŋat uŋun da Yesu dakon bin nandaŋek, miŋat amin diwari uŋun da bikbigon egek manjikon kiŋek ilikba pigiknikon igayigit. ²⁸Igayiŋek yaŋ nandagit, “Ilikba pigiknikon igayikenŋ kaŋ, kilek tokenŋ.” ²⁹Yaŋ nandaŋek igayinjban uŋudon gin yawini jiptaŋban giptimi kilek taŋban nandagit.

³⁰^PAban Yesu uŋun tapmimni abikwa nandaŋek tobilek yaŋ yagit, “Ilikba pigikno namin da igayisak?”

³¹Yaŋban paŋdetni da yaŋ iyiwit, “Amin da gadat gadat tebaisi aŋakwa namin da igayinj namisak yaŋ nido yosol?”

³²Mani Yesu uŋun amin igayinj imgut uŋun kok do sigin wisigit. ³³Miŋat uŋun giptimikon wasok noman tagit uŋun nandaŋek buri sugaŋban nimnimigeŋ Yesu da buron gawak iminjek mibilni yaŋ teŋteŋagit. ³⁴^QMibilni yaŋ teŋteŋaŋban Yesu da yaŋ iyigit, “Gwano, nandaŋ gadatgo da gak aŋkilek ak. Uŋun do butgo yawori taŋakwan kiki. Sotgo kili pasilaŋ.”

³⁵Yesu gen yaŋ iyinjakwan, muwut muwut yutni dakon kila amin Jairus da yutnon da amin diwari da abiŋ Jairus yaŋ iyiwit, “Gwago kili kuŋwak, uŋun do nido yoyiŋdet isal dogin jigi imisal?”

³⁶Yaŋba Yesu da gen uŋun nandagit, mani dima nandabi wup agit. Aŋek kila amin yaŋ iyigit, “Dima pasolgi. Isal nandaŋ gadat aki.”

³⁷Yañ yañek miñat aminyo diwari yopmañek, Pita, Jems ae padige Jon unun banġin timikban kiwit. ³⁸Kiñ kila amin da yomakon altañek amin da upbalap madep ae gen kunamyo aña kwa pindak nandanjo agit. ³⁹Añek yutnon wigek amin yañ yoyigit, “Ji nido kunam kugiyo madepsi aña? Miñatjok unun dima kuñwak, unun isal dipmin pokdok.” ⁴⁰Yesu da yañ yañban nandanek jikgo yanjañ imgwit.

Yañ aba yoyiñban yomakon piği mudañakwa, miñatjok dakon menji datniyo ae pañdetni timikban miñatjok pakgiroñ wigiwit. ⁴¹Wigi miñatjok kisirikon abidañek iyigit, “Talita kum!” (Unun dakon mibili, “Miñatjok pidoki do gayisat!”) ⁴²Yañban unudon ġin miñatjok pidañek kiñ ap aban kañek yañ kimakgwit. (Miñatjok bilakni 12 kabi.) ⁴³Aña kwa Yesu da amin dima yoyini do yañsop tebaisi aña yomgut. Añek miñatjok jap imiñba nosak do yoyigit.

Nasaret amin da Yesu do kuraktañ imgwit

(Mt 13.53-58; Lk 4.16-30)

6 ¹Aña kwa Yesu unun kokup yipmañek, kokupnikon kiñakwan pañdetni yolgwit. ²Pañki egek Sabat bisapmon Juda amin da muwut muwut yutnon wigi Piñkop gen yoyigit. Aña kwan amin morapmi Piñkop dakon gen nandanek yikgwit amin unun tamtam yañek yañ yawit, “Yo unun dukon timikgi? Nandan kokwin tagisi gat ae wasok tapmimi toñ agak unun naminon timikgi? ³Unun kisit kilda kinda, Maria dakon monji. Padik padikni unun Jems, Josep, Judas ae Saimon. Ae samini binapninon ekwañ.” Yañ yañek iñtañ imiñek nandaba piñban imgwit.

⁴Yañ nandanek egakwa Yesu da yañ yoyigit, “Kombi amin kinda man bini miktim diwarikon toñ, mani iyi da kokupmon yawi diwatni gat ae yutnikon amin gat da mani dima aña nokgoñ.” ⁵Unudon wasok tapmimi toñ ak do aña dok agit. Unun yum amin sotni toñ kalonjok di bañ kisitni kwenikon witjiñek pañmilip agit. ⁶Añek nandan gadatni mini do, unun do nandaban iñwakriwarisi agit. Yañ nandanek kokup tañ aña kiwit unudon kiñ Piñkop dakon gen yoyiñ dekgit.

Yesu tapmimni yolibañ pañdet kabini da dima kañba pisagit

(Kilapmi 6.7–8.21)

Pañdetni 12 kabi yabekgit

(Mt 10.5-15; Lk 9.1-6)

⁷Yesu pañdetni 12 kabi yañ yoban opba, bamot bamot Piñkop dakon gen yoni do yabekgit. Yabekgek koñ yolni do yañ mudañ yomiñek yañ

† 5.41 Lk 7.14 § 6.2 Jn 7.15 † 6.4 Jn 4.44

yoyigit, ^{8u} “Ji yo diwari di dima paŋek kini, win kirinŋ banŋin pabidaŋek kini. Jap bo yik bo monenyo dima paŋek kini. ⁹Kandap gwil paŋek agipni, aŋek paba pigik kalonŋ gin ilikba pigisak. ¹⁰Kokup kindakon kinŋ yut kindakon gin yigek pinŋ kini. ¹¹Kokup kindakon kinŋ altaŋba not dima aŋdameŋek genji dima nandaŋek manji damni kaŋ, kandapjikon kimbabaŋ toŋ uŋun kokup yip do aŋek tidaŋba kini. Yaŋ aŋakwa uŋun kokup amin da ‘Geni dima nandamaŋ, uŋun do aŋ’ yaŋ nandani.”

¹²Yaŋ yaŋban paŋdetni da kinŋek amin but tobił ani do yoyiwit. ¹³Yaŋ yoyiŋek koŋ morapmi yol yomiŋek sot amin morapmi bit nelak soŋ yoba kilek tawit.

Erot da yaŋban Jon aŋakgwit
(Mt 14.1-12; Lk 3.19-20; 9.7-9)

¹⁴xYesu dakon man bin ireŋ taŋban kila amin madep Erot uŋun kisi da nandagit. Amin diwari da Yesu do yaŋ yawit, “Jon Telagi Pakbi Sogok Amin uŋun kimoron da pidagit, aŋek wasok tapmimi toŋ agak dakon tapmim taŋ imisak” yaŋ yawit. ¹⁵Yaŋ yaŋakwa amin diwari da yawit, “Uŋun Elaija.” Ae diwari da yawit, “Uŋun kombi amin kinda, kombi amin kalip egipgwit uŋuden amin kinda.”

¹⁶Mani Erot uŋun nandaŋek yagit, “Kalip nak da Jon dakon tegi mandaŋ dagagim, uŋun amin dasi kimoron da pidagit.” ¹⁷⁻¹⁸yKalip Erot da padige Pilip dakon miŋatni Erodias tuwil pagit. Aban Jon da Erot yaŋ iyigit, “Gak gen teban yapmaŋek padigigo dakon miŋatni tuwil pal. Uŋun tagi dima.” Gen uŋun nandaŋek Erot da obip amini yabekban kinŋ Jon abidaŋek nap teban naŋ wamaŋ dam tebanon yipgwit.

¹⁹Jon da gen yaŋ yaŋban Erodias da Jon do nandaban yokwi taŋban aŋakba kimotjak do si nandagit. Mani aripmi dima, ²⁰nido Erot da Jon do pasalek yaŋ nandagit, “Jon uŋun amin kilegi ae telagisi.” Yaŋ nandaŋek si aŋkutnagit. Erot da Jon dakon gen nandaŋek but morap agit, mani geni nandak do galak tagit.

²¹Buŋon Erodias da Jon aŋakba kimotjak uŋun dakon kosit kagit. Altok altok bisapnikon Erot da jap noknok ak do amin madep paŋmuwukgit. Gapman dakon pi amin madep ae emat amin dakon mibiltok amini ae Galili miktim dakon kila amin kisi paŋmuwukgit. ²²Jap naŋ yigakwa Erodias dakon gwi da paŋabiŋ iŋamnikon kap agit. Aban Erot ae amin jap nawit uŋun kisi da kaŋ galak tawit. Kaŋ galak taŋ Erot da miŋat gimonŋ yaŋ iyigit, “Ni yo do galak tosol uŋun nayiŋbi tagi gabeŋ.” ²³Yaŋ yaŋek yaŋ teban tok gen kinda yaŋ yagit, “Yo nido nayiki, tagi gabeŋ. Miktimno teri kinda pidaŋ gak do tagi gabeŋ.”

^u 6.8-11 Lk 10.4-11 ^v 6.11 Ya 13.51 ^w 6.13 Jem 5.14 ^x 6.14 Mt 16.14; Mk 8.28; Lk 9.19-20 ^y 6.17-18 MS 18.16

24 Yanban miñat gimonj unjun da wañga kiñ meñi yañ iyigit, “Ni yo nanj namjak do iyikeñ?”

Yanban iyigit, “Kiñ Jon Telagi Pakbi Sogok Amin unjun dakon busunji unjun do iyiki.”

25 Meñi yañ yanban miñat gimonj unjun tepmi wigeek Erot yañ iyigit, “Jon Telagi Pakbi Sogok Amin dakon busunji abisok gin idapmon yipman nabi.”

26 Gen yañ yanban Erot buri wagil yokwi tagit. Mani amin jap nawit unjun da inamon yañ teban tok gen yagit unjun kirinjit do mayak tajeek gen yagit unjun dima kirinjikgit. 27 Unjudon gin emat amin kinda Jon dakon busunji anopjak do yabekgit. Yabekban unjun da kiñ dam teban yutnon wigi Jon dakon tegi mandañ dagagit. 28 Mandañ dagañ idapmon yipman anabiñ miñatjok unjun do iban anki meñi do imgut. 29 Anjakwan Jon dakon pañdetni gen bini nandaneek kiñ bumjotni abidañ anki tip kinamon yipgwit.

Yesu da amin 5 tausen do jap yomgut

(Mt 14.13-21; Lk 9.10-17; Jn 6.1-13)

30^z Don yabekbi kabi da abiñ Yesu anğwasineek yo awit ae Piñkop gen yawit unjun dakon geni iyiwit. 31 Iyinj mudañba amin morapmisi kiñ abiñ abiñ anjakwa Yesu gat yabekbi kabini gat jap noknok dakon bikbik dima pisañ yomgut. Aban Yesu da yabekbi kabini yañ yoyigit, “Opba miktim amin dima ekwañ timon kino. Unjudon egek tapmim pani.”

32 Yañ yañek boron wigeek miktim amin da dima ekwañ timon kiwit. 33 Mani amin morapmi da unjudon kwañ yañ pindak nandanjo awit. Yañ nandaneek kokup morapni yopmañ yopmañ anek amin morapmi miktim kosit timtim yañek unjun da kalip kiñ altawit. 34 “Kiñ altañakwa Yesu boron da ileñikon obiñek amin morapmisi pindageek sipsip kila amini mini yombem da egipgwit, do bupmisi nandañ yomgut. Yañ nandaneek unjudon gin wasaneek Piñkop gen morapmi yoyigit. 35^b Piñkop dakon gen yoyinjakwan pilin pilindo pañdetni da abiñ Yesu yañ iyiwit, “Miktim amin dima ekwañon ekwamañ, ae gildat kili pigikdisak, 36 do yoyinbi amin kabi madep kokup moniñ moniñ ae kokup teri dingingwan kineek jap yumañ noni.”

37 Iyinja yagit, “Disi jap yoba noni.”

Yanban pañdetni da yañ iyiwit, “Amin morapmisi ekwañ, do monen 200 danari bañ jap yumneñ kañ aripmi asak. Yañ aneñ do yosol, ma?”

38 Yanba yoyigit, “Disikon bret niañ da toñ. Kiñ pindakgit.”

Kiñ pindak abiñ yañ iyiwit, “Bret kisit kinda, ae tap kilap bamori yañ gin tañ nimañ.”

^z 6.30 Lk 10.17 ^a 6.34 IDT 27.17; Mt 9.36 ^b 6.35-44 Mk 8.1-9

³⁹Yaŋ yaŋba Yesu da yoyiŋban paŋdetni da amin kisisi kosiri kosiri joŋ timon yitni do yoyiwit. ⁴⁰Kosiri kinda 50 ae kosiri kinda 100 yaŋ yik aŋaŋ kiwit. ⁴¹Yik mudanba bret kisit kinda ae tap kilap bamot uŋun gat timigek Kwen Kokup siŋtaŋek gisamikgit. Gisamigek bret jokgal paŋdetni do yoban uŋun da amin do kokwinik yomgwit. Ae tap kilap yaŋ gin kokwinik paŋdetni do yoban uŋun da amin do yomgwit. ⁴²Yoba timigek amin kisisi jap aripmisi nawit. ⁴³Naŋba aripmi aŋakwan bret diwat ae tap kilap diwat tawit uŋun paŋdetni da yik madepsi 12 kabi similba tugawit. ⁴⁴Amin jap nawit uŋun 5 tausen yaŋ da nawit.

Yesu da pakbi kwenon bamaŋ bamaŋ kigit
(Mt 14.22-33; Jn 6.16-21)

⁴⁵Uŋudon gin Yesu da paŋdetni yoyiŋban boron wigek Betsaida kokupmon mibil taŋ kiŋakwa Yesu da amin kabi madep uŋun yoyiŋban waseŋ kiwit. ⁴⁶Yoyiŋban kiŋakwa iyi bisit pi ak do kabapmon wigigit.

⁴⁷Pilin pilindo bot pakbi idap binapmon taŋakwan Yesu iyi gin tap kidipmiŋon egipgut. ⁴⁸Egakwan mirim madep aŋakwan paŋdetni pakbi wayit do aŋtidok aŋakwa pindakgit. Yaŋ pindagek wisa wisa do pakbi idapmon bamaŋ bamaŋ kiŋek kiŋ paŋdetni yap do agit. ⁴⁹^dPakbi idap kwenon kiŋakwan kaŋek paŋdetni kisi da yaŋ nandawit, “Koŋ kinda da abisak!” ⁵⁰Yaŋ nandaŋek madepsi pasalek yaŋ tidawit.

Mani uŋudon gin Yesu da yaŋ yoyigit, “Ji teban taŋek atni. Nak naga obisat. Dima pasolni.” ⁵¹^eYaŋ yaŋek boron wigakwan mirim yawokgit. Yawogakwan paŋdetni da tamtamsi yawit. ⁵²Nido Yesu da miŋat aminyo do bret kokwinik yomgut uŋun dakon mibili dima nandawit. But nandak nandakni dima pisaŋakwan egipgwit.

⁵³Pakbi idap teri kinda Genesaret miktimon wigek bot ileŋikon aŋteban awit. ⁵⁴Aŋteban aŋek bot yipmaŋek pigakwa uŋudon gin miŋat aminyo da Yesu kaŋ nandaŋyo awit. ⁵⁵Yaŋ kaŋ nandaŋyo aŋek timtim yaŋek kokupmi kokupmi kiŋ yoyiŋba sotni toŋ amin wayik wamaŋek Yesu dukwan dukwan egipgut uŋudon paŋkiwit. ⁵⁶Aŋek kokup pap bo kokup moniŋ ae dukwan dukwan kigit amin da sot amin muwut muwut tamokon uŋudon paŋabiŋ yopgwit. Aŋek paba pigik diwatnikon igayini do bisit tebai iyiwit. Yaŋ igayiwit amin uŋun kilek taŋ mudawit.

Piŋkop dakon gen teban da babak dakon gen yapmaŋdak
(Mt 15.1-9)

7 ¹Parisi amin gat gen teban yoyiŋdet amin gat Jerusalem kokup papmon da obiŋ Yesu aŋgwasiaŋek muwukgwit. ²^fMuwugek paŋdet kabinikon da diwari kisitni dima sugaŋek jap isal timik nanjo aba

^c 6.46 Lk 5.16 ^d 6.49 Lk 24.37 ^e 6.51 Mk 4.39 ^f 7.2 Lk 11.38

pindakgwit. ³Parisi amin ae Juda amin kisisi babikni dakon gen teban yolek kisiri suganek gin jap nan nan an. ⁴^gAe maket tamokon da tobilek obin yan gin kisiri suganek jap non. Unun gin dima, gen teban morapmi yolek kap, kwoba, idapyo kisi sugon.

⁵Yan do, Parisi amin ae gen teban yoyindet amin da Yesu yan iyiwit, “Nido pan detgoni unun babik dakon gen teban yapmanek kisiri dima suganek jap non?”

⁶^hYan ba antobilek yoyigit, “Pin kop da kombi amin Aisaia dakon nandak nandakni antagap aban jamba but amin ji do gen yan mandagit:

‘Unun amin kabi gen kaga dakin nak man madep naman,
mani but dasi nak dima nandan naman.

⁷Iyi dakon gen teban do, “On unun Pin kop dakon gen” yan yanek amin yoyin dekan.

Nak gawak naman unun koko yo isali asak.’

⁸Ji Pin kop dakon gen teban yipmanek babikji dakon gen pan teban anek pan ekwan.”

⁹Yesu da san benek yan yagit, “Ji Pin kop dakon gen teban yum pindagek disi dakon yan teban tok gen guramikgan. ¹⁰ⁱMoses da kalip yan mandagit:

‘Ji menj datyo dakon pin bi egek geni guramitni’,
ae ‘Amin kind a da menj datyo do gen yokwi kind a yosak kan,
unun amin si an akba kimotjak.’

¹¹Mani disi Moses dakon gen maba kwanek yan yon, ‘Amin kind a da meni bo datni yan iyisak, “Nak yo on kili Pin kop do man jigim. Dima tam tagi pan pulugokom.”’ ¹²Yan yanek meni ae datni dima pan pulugosok. Anek ji da unun amin do yan yon, ‘Unun amin tagi asak nido yo unun Pin kop do kili man jigit.’ ¹³Ji yan anek babikji dakon yan teban tok gen guramigek Pin kop dakon gen maba kisak. Ae unun gin dima, yo morap diwari kisi yan an.”

Yo noknogi da amin dakon but dima pan upbal asak

(Mt 15.10-20)

¹⁴Yesu da aeni amin yan ilikban apba yoyigit, “Gen dayiko ji morap kisi da mirak yopmanek nandaba pisosak. ¹⁵⁻¹⁶^jYo kind a amin kwasopgwan pigisak unun da amin dakon but aripmi dima an upbal asak. Yo kind a amin butgwan da win wanga kisak unun da amin dakon but an upbal asak.”

¹⁷Yan yanek amin kabi madep yopmanek yutnon wigakwan pan detni da tilak gen dakon mibili nandak do iyiwit. ¹⁸Iyin ba Yesu yan yagit, “Jiyo kisi nandak nandakji mini an akwan unun dakon mibili dima nandan,

^g 7.4 Mt 23.25 ^h 7.6-7 Ais 29.13 ⁱ 7.10 TP 20.12; 21.17; GT 5.16 ^j 7.15-16 Ya 10.14-15

ma? Yo kinda amin kwasopgwan pigisak unjun da amin dakon but aripmi dima anjupbal asak. ¹⁹Nido but nandak nandak nikon dima pigisak, isal kwasopnikon pigakwan unjun da anjosit anjakwan kosiri nan abigisak.” (Yesu yan yagit, do jap kisisi Pinjop da dabilon kilegi gin.)

²⁰Yesu da sanbejek yan yagit, “Yo amin but nandak nandagon da wiŋ wanga kwaŋ unjun da amin dakon but paŋupbal aŋ. ²¹Yo amin but nandak nandagon da wisak unjun yan: nandak nandak yokwi, yumabi anpak mibili mibili, yo kabo, amin dapdap, ²²amin wam kili abi da yumabi anpak, pindak galaktok, anpak yokwi mibili mibili, top gen yogok, kwen wigik, tagisi ekwaŋ amin do nandaba yokwi tok nandak nandak, ae not do yokwi yogok, gen kirinŋit, ae njugigi anpak. ²³Unjun yokwi morap amin buron da wiŋ wanga kwaŋ unjun da amin paŋupbal aŋ.”

Ponisia miktim miŋat kinda Yesu nandaŋ gadaŋ imgut

(Mt 15.21-28)

²⁴Yesu da unjun kokup yipmaŋek Tair kokupmon kigit. Kiŋ yut kindakon wigek pasili egek yik yawot akeŋ yan nandagit, mani pasili egip do antidok agit. ²⁵Unjun bisapmon miŋat kinda gwi koŋni toŋ unjun da Yesu dakon gen bini nandaŋek abiŋ Yesu da kandap mibilon gawak imgut. ²⁶Unjun miŋat Israel miŋat kinda dima, unjun Grik miŋat kinda Ponisia tetgin Siria miktimon altaŋit. Yesu da gwi dakon koŋ yol imjak do bisit tebai iyigit.

²⁷Iyiban Yesu da yan iyigit, “Mibiltok Juda amin paŋpulugaŋek ae don miktim diwarikon amin paŋpulugokeŋ. Yosol unjudeŋ abeŋ kaŋ, miŋat monjiyo dakon jap piŋan do yomdisat. Unjun tagi dima.”

²⁸Yaŋban miŋat da kobogi yan iyigit, “Amin Tagi, asi yosol, mani miŋat monjiyo da jap naŋakwa jimjimi mibilikon moŋ unjun piŋan da si noŋ.”

²⁹Yaŋban Yesu da yan iyigit, “Gak gen kobogi tagisi yosol, do koŋ gwago kili yipmaŋ dek, do tobilek yutgokon kiŋek koki.”

³⁰Yaŋ iyiban miŋat unjun yutnikon kiŋ kaŋban gwi koŋni mini da tamokon pakban kagit.

Yesu da wasok aban amin kadim kinda kilek tagit

³¹Kili Yesu Tair kokup yipmaŋek Saidon kokup kiŋ yapmaŋek Dekapolis miktim unjun kisi yapmaŋek Galili Pakbi idap unjudon kigit. ³²Kiŋ altaŋakwan amin kabi kinda da amin kadim miragi mini kinda aŋaŋ opgwit. Anjobiŋ Yesu da kisitni giptimikon witjisak do bisit tebai iyiwit.

³³Iyiba nandaŋek Yesu da amin kadim unjun abidaŋban amin kabi madep yopmaŋek ileŋikon kigimal. Kiŋ Yesu da kisitni amin unjun da

miragon yipban pigigit. Anek kisitnikon ilip sulek melikon witjigit. ³⁴Yan anek Kwen Kokup sintanej yanba kik anek iyigit, “Epata!” (Ujun dakon mibili “Pisoki!”) ³⁵Yan iyinban unjudon gin miragi pisagit, ae meli tagap tanej gen kilegisi yagit. ³⁶^kAban Yesu da wasok agit unjun dakon gen bin amin dima yoyini do yanjop anyomgut. Mani amin da geni dima nandanej yanba madepsi iren tagit. ³⁷Minjat aminyo da tamtam yanek yan yawit, “Yo morap asak unjun wagil tagisi asak. Wasok aban miragi mini unjun da gen nandan, ae amin kadim da gen yon.”

Yesu da amin 4 tausen do jap yomgut

(Mt 15.32-39)

8 ¹Ujun bisapmon minjat amin kabi madep aeni abin muwukgwit. Jap mini do Yesu da panjetni yoyinban apba yan yoyigit, ²“On minjat amin kabiyo nin gat gildat kapbi ekwaman. Kili japni kisi nan mudan, do bupmi nandan yomisat. ³Diwari da kokup dubagikon da apgwit, do yabekgo kini kan, kosiron jap do anek dabili upbal tanba man potdan.”

⁴Yan yanban panjetni da yan iyiwit, “On ekwamanon amin dima ekwan, do jap dukon ban panabin on minjat amin madep yomnej?”

⁵Yanba Yesu da yan yoyigit, “Jikon bret nian da ton?”

Yanban iyiwit, “7 kabi.”

⁶Yanba Yesu da minjat amin kabi madep yoyinban miktimon yikgwit. Yigakwa bret 7 kabi timigek Pinjop ya yan iyinek panjetni da kokwinik yomni do yomgut. Yoban minjat aminyo do yomgwit. ⁷Tap kilap monin monin kalon kalon kisi tan yomgwit. Ujun kisi gisamigek panjetni da kokwinik yomni do yomgut. ⁸Minjat amin jap nanba aripmi anakwa jap diwat tawit unjun panjetni da yik madepsi 7 yan similba tugawit. ⁹(Amin jap nawit unjun 4 tausen yan da nawit.) Yan anek Yesu da minjat amin kabi madep yabekban kinakwa, ¹⁰panjetni gat boron wigek miktim Dalmanuta tetgin do kiwit.

Parisi amin da Yesu wasok tapmimi ton asak do iyiwit

(Mt 16.1-4)

¹¹Ujun bisapmon Parisi amin da abin Yesu anekwal do anek yan iyiwit, “Gak da wasok tapmimi ton kind a bi kanek nin da gandano Pinjop da gak yabekban pil da pini asal yan gandanen.” ¹²ⁿYan yanba buri yokwi tanban yanba kik anek yan yoyigit, “Apmiap amin ekwan nido wasok tapmimi ton kind kok do yon? Nak asisi dayisat, wasok tapmimi ton kind dima koni, dimasi.” ¹³Yan yoyinek boron wigek pakbi idap teri kind kiwit.

^k 7.36 Mk 1.43-45 ^l 7.37 Ais 35.5 ^m 8.1-9 Mk 6.35-44 ⁿ 8.12 Mt 12.39; Lk 11.29

Parisi amin gat ae Erot gat dakon yis dakon tilak gen

(Mt 16.5-12)

¹⁴Kiŋek paŋdet kabini iŋtaŋek bret diwari dima paŋkiwit, bret kaloŋi kindi da gin boron tagit. ¹⁵“Yaŋ aba Yesu da nawa gen yaŋ yoyiŋit, “Ji Parisi amin gat ae Erot gat uŋun dakon yis do pasalek kaŋ kimotni.”

¹⁶Yaŋban notni yoyiŋ yoyiŋ aŋek yaŋ yawit, “Ninon bret mini uŋun do bo yosok?”

¹⁷Gen uŋun yaŋba nandaŋek Yesu da yaŋ yoyiŋit, “Ji nido ‘ninon bret mini’ yaŋ yoŋ? Gen dayisat uŋun dima nandaba pisolok, ma? Nandak nandak kositji sogpwit? ¹⁸Dabilji toŋ mani yo dima kaŋba pisolok? Mirakji toŋ mani dima nandaŋ? Kili iŋtaŋ mudan, ma? ¹⁹“Nak amin 5 tausen do bret 5 kabi pidaŋ yomgum bisapmon, ji jap diwat yik madepsi niaŋ da similba tugawit?”

Yaŋban yaŋ iyiwit, “Yik madepsi 12 kabi.”

²⁰Yaŋba yagit, “Nak amin 4 tausen do bret 7 kabi pidaŋ yomgum bisapmon, ji jap diwat yik madepsi niaŋ da similba tugawit?”

Yaŋban yaŋ iyiwit, “Yik madepsi 7 kabi.”

²¹Yaŋ yaŋba yoyiŋit, “Ji sigin dima nandaba pisolok, ma?”

Yesu da paŋdetni yoyiŋ dekgit

(Kilapmi 8.22–10.52)

Yesu da Betsaida Kokupmon dabili mini kindi anŋmilip agit

²²Betsaida kokupmon kiŋ altaŋba amin di da amin dabili mini kindi aŋaŋ ogpwit. Aŋobŋek Yesu da kisitni da witjisak do bisit tebai iyiwit. ²³Amin uŋun kisirikon da abidaŋek yaŋban kokup yipmaŋek waŋga pigigimal. Pigi dabilikon ilip sulek kisit da witjiŋ yipmaŋek iyigit, “Yo di pindakdal, bo dima?”

²⁴Amin uŋun siŋtaŋek yaŋ iyigit, “Nak amin pindakdat. Mani pindakgo kindap yombem da obigi abigiyo yaŋ aŋ.”

²⁵Yaŋ yaŋban Yesu da aeni dabilikon kisiri witjiŋit. Yaŋ aban dabili wagil kilek taŋban yo morap tagi pindakgit. ²⁶Dabili kilek taŋban Yesu da yabegek yaŋ iyigit, “Gak kokupmon dima kiki, yutgokon kiki.”

Pita da Yesu dakon mibili yaŋ tenŋenagit

(Mt 16.13-20; Lk 9.18-21)

²⁷Yesu gat paŋdetni gat Sisaria Pilipai kokup pap uŋun dakon kokup moniŋ moniŋ tawit uŋudon kiwit. Kiŋek paŋdetni kosiron yaŋ yoyiŋit, “Miŋat amin da nak do namin yaŋ yoŋ?”

◦ 8.15 Lk 12.1 P 8.17 Mk 6.52 ¶ 8.19 Mk 6.41-44

28^rYanban yan iyiwit, “Diwari da gak do Jon Telagi Pakbi Sogok Amin yan yon, ae di da Elaija yan yon, ae di da kombi amin kinda kalip egipgut unun da pidak da egisak yan yon.”

29^sYan yanba Yesu da yoyigit, “Ae disi nak do namin yan yon?”

Yanban Pita da gen kobogi yan iyigit, “Gak Kristo.”

30^tYanban Yesu da mibilni amin dimasi yoyini do yoyigit.

Yesu kimotjak do yoyigit

(Mt 16.21-28; Lk 9.22-27)

31^uUnun bisapmon Yesu da wasanjek panjetni yoyin degek yan yoyigit, “Amin Dakon Monji da tepmi madepsi pakdisak. Anjakwan kila amin, ae mukwa sogok amin dakon mibiltok amin, ae gen teban yoyindet amin gat da manji iminek anjakba kimotdisak. Kimagek gildat kapbi anjakwan kimoron da pidokdisak.”

32^vGen unun yan tentenjanban Pita da Yesu abidan anki ilerikon agek tebai iyigit.

33^wMani Yesu da tobil panjetni pindagek Pita gen tebai yan iyigit, “Sunduk, gak nepman det. Gak Pinjok dakon nandak nandak dima yoldal, amin dakon nandak nandak yoldal.”

34-35^xYan iyinek amin kabi madep gat panjetni gat yoyinban iyi akgiron apgwit. Apba yan yoyigit, “Amin kinda iyi dakon yiyitni tagisi tosak do nandanjek pi madep asak kan, egip egipni pasil imjak. Mani amin kinda nak do nandanjek, ae Pinjok dakon Gen Bin Tagisi do nandanjek, egip egipni do nandaban yo madep dima asak kan, unun amin egip egip dagok dagogi mini do amin asak. Amin kinda nak nol do nandisak kan, iyi dakon galaktok manji yominek tilak kindapni guramigek noljak. 36-37^yAmin kinda miktim dakon yo morap kisi pan egakwan egip egipni pasil imjak kan, unun yo morap da aripmi dima anpulugoni. Egip egipni unun yo kinda nan aripmi dima yumjak, wagilsil pasil imjak. 38^zAbisok minjat aminyo ekwan unun Pinjok manji iminek yo yokwi mibili mibili an. Unun kabikon da amin kinda nak ae geno do mayagi nandisak kan, Datni dakon tilimni panek telagi anelo kabi gat apni bisapmon, Amin Dakon Monji da unun amin do mayagi yan gin nandakdisak.”

9¹^wYesu da sanjenek yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, on akjan kabikon di dima kimagek Pinjok dakon Amin Kila Agakni tapmimi tonji apban kokdan.”

Yesu dakon giptim kulabik agit

(Mt 17.1-13; Lk 9.28-36)

2^xGildat 6 mudanjakwa Yesu da Pita, Jems, ae Jon yoyinban bujon yolba ilej dubagi kindakon wigiwit. Hlejon iyi gin egek kanjakwa Yesu

^r 8.28 Mk 6.15 ^s 8.29 Jn 6.68-69 ^t 8.30 Mk 9.9 ^u 8.34-35 Mt 10.38-39; Lk 14.27

^v 8.38 Mt 10.33 ^w 9.1 Mk 13.30 ^x 9.2-7 Ya 3.22; 2Pi 1.17-18

dakon giptim kulabik anek iwakjwarisi agit. ³Añakwan Yesu dakon imalni kwakwagisi tenjeragit. Uñun miktim amin kinda da aripmi dima agagi, kwakwagisi agit. ⁴Yañ aban kañakwa Elaija gat Moses gat altanbal Yesu gat gen yañ nandat aba pindakgwit.

⁵Yañ aba Pita da Yesu yañ iyigit, “Yoyiñdet, nin idon egip do tagisi nandamañ. Nin yut kabey kapbi aney. Kinda gak do, kinda Moses do, ae kinda Elaija do aney.” ⁶(Pita gat notni gat madepsi pasalgwit, ae ni gen bañ yoneñ yañ kinda dima nandawit, do Pita gen uñun yumsi yagit.)

⁷Yañ yañban gikwem da piñ ilimik yomañakwan gen kinda uñungwan da yañ altagit, “Uñun Monjino, nak uñun do but dasi galak tañ imisat. Ji geni nandani.”

⁸Gen uñun nandañek uñudon gin teri teri siñtañek amin bamot ae dima pindakgwit. Yesu iyi gin kawit.

⁹Hleñon da tobil piñek Yesu da yañ yoyigit, “Yo uñun pindakgañ uñun dakon gen amin kinda dimasi iyini. Añakwa Amin Dakon Monji kimoron da pidosak, uñun bisapmon amin tagi yoyini.”

¹⁰Yoyiñban pañdetni da gen uñun iyi gin yañ nandañek yañ yawit, “Kimoron da pidot pidot uñun yo kinda nido nandañek yosok.”

¹¹Yañek Yesu yañ iyiwit, “Gen teban yoyiñdet amin da gen kinda yañ yoñ ‘Elaija mibiltok abiñakwan Kristo buñon apjak.’ Gen uñun nido yoñ?”

¹²⁻¹³Iyiyba Yesu da gen kobogi yañ yoyigit, “Gen uñun bami yoñ. Elaija kili abiñ yo morap pañmilip agit. Añakwan amin da galaktokni yolek yo mibili mibili Piñkop da papiakon gen tosok uñun da tilagon añ imgwit. Mani Piñkop da papiakon gen kinda mandabi uñun yañ: ‘Amin da Amin Dakon Monji manji imiñek yo yokwi madepsi añ imdañ.’ Uñun gen mibili nido tosok?”

Yesu da monji kinda koñni yol imgut

(Mt 17.14-21; Lk 9.37-43)

¹⁴Yesu pañdetni kapbi gat kiñ notni kabikon altawit. Kiñ altañek miñat amin kabi madep notni pañgwasiba pindakgwit. Ae gen teban yoyiñdet amin diwari da apba notni gat gen emat aba pindakgwit. ¹⁵Añakwa miñat amin kabi madep Yesu kañek but galak nandañek uñudon gin Yesukon kiñek “Gildat tagi!” yañ iyiwit.

¹⁶Yañba Yesu da yañ yoyigit, “Ji gen emat nido añ?”

¹⁷Yañban uñun miñat amin kabikon da amin kinda da gen kobogi yañ iyigit, “Yoyiñdet, monjino koñ da burikon yigek gen yogok kositni sopmañdak, do gagon ajobisat. ¹⁸Koñ da bisap morapmi yañ asak. Monjino tebai abidañek maban miktimon mañ pagek tarak kwakwagi da gen kaganikon pawiy timikdak, añakwan geni wamtimsisak, ae giptimi

kisisi kitiranj kisak. Nak pañdetgoni koñ yolni do yoyiko añtidok añ, uñun da aripmi dimasi yolyoli.”

¹⁹Gen uñun nandañek Yesu da yañ yoyigit, “Ji nandañ gadatji mini amin nak bisap niañ da ji gat egipbeñ? Ae bisap niañ da ji dakon jigi guramikgeñ? Monji uñun nagon añopgut.” ²⁰Yañ yañban monji uñun Yesukon añopgwit. Añopba koñ da Yesu kañek uñudon gin monji maban miktimon pagak tobil tobil añek tarak kwakwagi da gen kaganikon pawij timikgit.

²¹Yañ aban Yesu da datni iyigit, “Bisap niañ da yañ agit?”

Yañban datni da yagit, “Ñakñagikon da altañ imgut da tosok. ²²Bisap morapmi koñ da añañko kimotjak yañ nandañek maban kindapmon ae pakbikon pigigit. Tapmim tañ gamisak kañ, nit do bupmi nandañek pañpulugoki.”

²³“Yañban Yesu da yañ iyigit, “Tapmim tañ namisak bo dima nido but bamot añ namisal? Amin nandañ gadatni toñ uñun yo morap tagi añ mudoni.”

²⁴Iyñban uñudon gin monji dakon datni da madepsi yañ yagit, “Nak nandañ gadasat, mani nandañ gadatno uñun madep dima, do nak añpuluga!”

²⁵Yañban Yesu da miñat amin kabi madep timtim yañek apba pindagek koñ tebai yañ iyigit, “Koñ, gen kaga ae mirak sopsop amin, gak monji on yipmañdet! Wagil kiñek buñon on monjigwan dimasi pigiki!”

²⁶^bYañban koñ da madepsi yañ tidañek monji uñun maban bumjot yombem pagakwan koñ yipmañek wiñ kigit. Kiñakwan amin morapmi da monji kañek yañ yawit, “Kuñwakni.” ²⁷Mani Yesu da kisirikon abidañek aban pidañ akgit.

²⁸Yañ añek Yesu yut kindakon wigakwan pañdetni da iyi gin egek yañ iyiwit, “Nido koñ uñun nin da yol do añtidok amañ?”

²⁹Yañba yoyigit, “Koñ uñuden uñun yum yolyoli dima. Bisiron da tagi yolyoli.”

Yesu uñun kimotjak do yoyñban kosiri bamori agit

(Mt 17.22-23; Lk 9.43-45)

³⁰⁻³¹^cYesu gat pañdetni gat miktim uñun yipmañek Galili miktim da binapngwan kiwit. Kiñakwa Yesu pañdetni yoyñdet ak do nandagit, do gen bini amin da dima nandani do si pasilek kiwit. Añek yañ yoyigit, “Amin Dakon Monji don amin da kisiron yipba añañka kimotdisak. Kimak gildat kapbi añañkwan kimoron da pidokdisak.” ³²^dYañ yoyñban gen uñun dakon mibili dima nandaba pisagit ae iyik do si pasalgwit.

^a 9.23 Mt 21.21; Mk 11.23 ^b 9.26 Mk 1.26 ^c 9.30-31 Mk 8.31; 10.32-34; Jn 7.1
^d 9.32 Lk 9.45

Mibiltok amin egip egip dakon gen

(Mt 18.1-5; Lk 9.46-48)

³³ Yesu gat pañdetni gat Kapaneam kokupmon kiñ pisanjek yutnon wigeK Yesu da pañdetni yañ yoyigit, “Kosiron ji ni gen nañ yañ?”

³⁴ Kosiron gen emat añek yañ yawit, “Nin kabikon namin da mibiltok amin asak?” Yañ yawit, do gen kobogi iyik do mayak tawit.

³⁵ ^eAñakwa pabiñ yigeK pañdetni 12 kabi yoyiñban apba yañ yoyigit, “Amin kinda mibiltok amin ak do nandisak kañ, buñsonsi ageK amin morap dakon oman amin egipjak.”

³⁶ Yañ yañek amin moniñ kinda abidañ añobiñ bikbiknikon yipban agakwan kisiri da abidañek yañ yoyigit, ^{37f} “Amin kinda nak do nandañek amin moniñ oden kinda but da abidosak kañ, uñun nak nañ abidosok. Ae amin kinda nak abidosak kañ, uñun nak nañ gin dima abidosok, Datno nak yabekban pigim uñun nañ abidosok.”

Amin kinda uwal dima añnimjak uñun notnin

(Lk 9.49-50)

³⁸ Yañban Jon da yañ iyigit, “Yoyiñdet, nin kañapno amin kinda da gak da manon koñ yolban kamañ. Mani nin da kabikon nani kinda dima, do yañsop añ imimañ.”

³⁹ Yañban Yesu da yañ yagit, “Dima kiriñjik imni. Amin kinda nak dakon man yañek wasok tapmimi toñ asak uñun amin nikon da nak do yañba yokwi tok asak? Uñun aripmi dima. ⁴⁰ ^gAmin kinda uwal dima añ nimjak amin uñun notnin. ⁴¹ ^hNak asisi dayisat, amin kinda nak do nandañek ji do Kristo dakon amin kabi yañ nandañek pakbi koleñ damjak kañ, uñun amin dakon yumañ nogi dima pasil imjak.”

Añpak yokwi da nandañ gadat añupbal asak

(Mt 18.6-9; Lk 17.1-2)

⁴² Yesu da sañbejek yañ yagit, “Amin kinda da amin moniñ kinda nak nandañ gadañ namiñakwan yokwi asak do yabekban yokwi asak kañ, yabet asak amin wit misiñjit tip madep kinda tegikon amin da wamañ maba tap ilarisigwan pigeK tagi kimotjak.

⁴³⁻⁴⁴ ⁱ “Kisitgo da yokwi aki do gayiñban kañ, kisitgo mandañ dagoki. Gwinimbil egek Tipdomon kindap tebanon pigiki yañ do kisitgo mandañ dagañek tagapmi egip egip dagok dagogi mini do amin aki. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ae kandapgo

^e 9.35 Mt 20.25-27; Mk 10.43-44; Lk 22.24-26 ^f 9.37 Mt 10.40 ^g 9.40 Mt 12.30; Lk 11.23 ^h 9.41 Mt 10.42 ⁱ 9.43-44 Mt 5.30

da yokwi aki do gayinban kanj, kandapgo mandanj dagoki. Gwinimbil egek Tipdomon kindap tebanon pigiki yanj do kandapgo mandanj daganjek tagapmi egip egip dagok dagogi mini do amin aki. ^{47j}Ae dabilgo da yokwi aki do gayinban kanj, dabilgo pilikgi. Gwinimbil egek Tipdomon kindap tebanon pigiki yanj do dabilgo kinda piligek tagapmi Pinjkop da Amin Kila Asagon tagi wigiki.

^{48 k} ‘Tipdomon namat dima kimokgoñ, ae kindap dima kimokdok.’

⁴⁹Tap gat kindap gat amin kisikon altosak. ^{50 l}Tap unjun yo galagisi. Mani tap dakon galagi pasiljak kanj, nianjsi anjek galagini anjaluk anej? Ji tap yombem egek notji gat but kaloñsi egipni.”

Minjat pañkwinit dakon gen

(Mt 19.1-12; Lk 16.18)

10 ¹Yesu unjun kokup yipmanjek Judia miktimon ae Jodan Pakbi teri kinda unjudon kigit. Unjudon egakwan minjat amin madepsi apgwit. Apba Yesu iyi anj anj agit unjudenj ae Pinjkop gen yoyigiti.

²Yoyinjakwan Parisi amin diwari da abinj Yesu gen yokwi kinda yanban kanjek gen pikon yipneñ yanj nandanjek yanj iyiwit, “Gen tebanin da amin kinda minjatni tagi kwinitjak do yosok bo dima?”

³Yanba yoyigiti, “Moses da ni gen teban nanj damgut?”

^{4 m}Yanban iyiwit, “Moses da yanj mandagit: Amin kinda minjatni kwinit do kanj, minjat pañkwinit papia kinda mandanj iminjek kwinitjak.”

⁵Yan yanba Yesu da yagiti, “Moses unjun but tebanji do anjek gen teban unjun mandagit. ^{6 n}Mani wasok wasogikon Pinjkop da amin wasanjek ‘minjat ae wiliyo kisi wasagiti.’

^{7 o} ‘Unjun do anjek wili da meñi datniyo yopmanjek minjatni gat muwukbal ⁸giptim kaloñi anjil.’

Gen yanj toso, do amin wam da bamori dima, giptim kaloñi amal.

⁹Unjun do Pinjkop da minjat wili kili pañmuwukgit, do amin da dima pañwasekdo.”

¹⁰Yanj yanban yutnon wigeke pañdetni da unjun gen dakon mibili nandak do iyiwit. ^{11 p}Iyinja yanj yoyigiti, “Amin kinda da minjatni yipmanjek kinj minjat kalugi pasak kanj, unjun amin yumabi asak. ¹²Ae minjat kinda da eni yipmanjek kinj wili kalugi pasak kanj, unjun minjat yumabi asak.”

Yesu da minjat monjiyo gisam yomgut

(Mt 19.13-15; Lk 18.15-17)

¹³Amin da minjat monjiyoni Yesukon timik pañopgwit. Pañjobinj Yesu da kisiri kwenikon witjisak do iyiwit. Mani pañdetni da yanj yoyiwiti, “Dima pañopni. Pañkit!” ¹⁴Yanba Yesu da buri yokwi tanban yanj yoyigiti,

j 9.47 Mt 5.29 k 9.48 Ais 66.24 l 9.50 Mt 5.13; Lk 14.34 m 10.4 GT 24.1-4; Mt 5.31
n 10.6 WW 1.27; 5.2 o 10.7-8 WW 2.24; Ep 5.31-33 p 10.11 Mt 5.32

“Miñat monji yopba nagon apgut. Dima kirinjik yomni. Piñkop da Amin Kila Asak unun amin miñat monjiyo da tilagon ekwan unuden amin dakon. ¹⁵⁹Nak asisi dayisat, amin kinda da miñat monjiyo da Piñkop da Amin Kila Asak abidoñ unun da tilak dima abidoni kan, unjungwan aripmi dima pigikdañ.” ¹⁶Yañ yañek Yesu da miñat monjiyo timigek kisiri kwenikon witjñek gisam yomgut.

Monji gimonj kinda yoni morapmi da Yesu yol do yagit

(Mt 19.16-30; Lk 18.18-30)

¹⁷Yesu pidan kik do añakwan amin kinda timtim yañek abij gawak imiñek yañ iyigit, “Yoyiñdet giman, niansi añek egip egip dagok dagogi mini abidokeñ?”

¹⁸Yañban Yesu da yañ iyigit, “Gak nido nak do amin tagisi yañ nayisal? Piñkop kaloñi gin unun amin tagisi. ¹⁹⁷Gak gen teban nandan mudosol, unun yañ:

‘Amin dima dapba kimotni;

miñat eyo kili abi ji yumabi dima ani;

yo kabo dima noni;

top dima yoni;

top gen yañek amin notji yum dogin gen pikon dima yopni;

amin dakon yo kabi pañkiligek dima timitni;

meñ dat do nandaba wukwanek geni guramitni.’ ”

²⁰Yañban amin unun yañ yagit, “Yoyiñdet, nak moniñisogon da gen teban morap guramik añ añ opgum da obisat.”

²¹Yañban Yesu da kan galak tañek yañ iyigit, “Yo kaloñi tosok unun dima asal. Gak kiñ yo morapgo yumañ nañek unun dakon moneñ bañ yoni mini amin do yobi. Yañ añaki yo tagisi Kwen Kokupmon tañ gamdisak. Yañ añek abij nak nol.”

²²Amin unun yoni morapmi tañ imgwit, do gen unun nandan but yokwi nandanek si kigit.

²³Kiñakwan Yesu da pañdetni pindagek yañ yoyigit, “Yoni morapmi amin unun Piñkop da Amin Kila Asak da kagagwan pigik do antidok añ.”

²⁴Gen unun nandanek nandaba ñwakñwarisi agit. Mani Yesu da sañbenek yañ yoyigit, “Monjinoni, amin Piñkop da Amin Kila Asak da kagagwan pigik do antidok añ. ²⁵⁵Asisi, bit madepsi kamel unun da imal bupbup da kosit gwagagon aripmi dima pigigi asak. Mani unun yapmañek yoni morapmi amin unun Piñkop da Amin Kila Asak unun da kagagwan aripmi dimasi pigigi asak.”

²⁶Yañban pañdetni nandaba ñwakñwarisi aban notni yoyiñ yoyiñ añek yañ yawit, “Yañ kan namin da egip egip dagok dagogi mini abidosak?”

²⁷Yaṅba Yesu da paṅdet kabini pindagek yaṅ yoyigit, “Amin iyi aripmi dima ani, mani Piṅkop da aripmi tagi asak. Piṅkop da yo morap ak do tagi asak.”

²⁸Yaṅban Pita da Yesu gen kinda yaṅ iyigit, “Nin yo morap yopmaṅek gak naṅ gin gol awilgamaṅ.”

²⁹Yaṅban Yesu da yaṅ yagit, “Nak asisi dayisat, amin kinda da nak do ae Gen Bin Tagisi do nandaṅek yutni, peni padik padikyo, sami, meṅi, datni, miṅat monjiyoni, ae miktimni yopmaṅ detjak kaṅ, ³⁰tamoni do Piṅkop da yo madepsi imdisak. Miktimon egipjak bisapmon yo morap kalip yopmaṅ dekgit uṅun dakon tilak yapmaṅek yo morapmi imdisak. Uṅun amin da yutni, peni padik padikyo, sami, meṅi, miṅat monjiyo ae miktim morapmisi timitdisak. Mani uṅun gin dima, amin da yo yokwi aṅyomdaṅ. Yaṅ aṅakwa bisap madep apjak bisapmon egip egip dagok dagogi mini abidokdisak. ³¹Mani amin morapmi abisok mibiltok ekwaṅ uṅun da buṅon amin akdaṅ. Aṅakwa amin morapmi abisok buṅon ekwaṅ uṅun da mibiltok amin akdaṅ.”

Yesu uṅun kimotjak do gen bin yoyiṅban kosit kapbi agit

(Mt 20.17-19; Lk 18.31-34)

³²Yesu gat paṅdetni gat Jerusalem kokup papmon wigik do aṅek Yesu iyi mibiltok aṅyoban kiwit. Kiṅakwa paṅdetni da nandak nandak morapmi aṅakwa amin buṅon yolgwit uṅun da but pasol awit. Yaṅ aṅakwa Yesu da paṅdetni 12 kabi aeni timik paṅmuwugek yo altaṅ imni uṅun dakon but piso yoyiṅek ³³yaṅ yagit, “Nin abisok Jerusalem kiṅapno amin da Amin Dakon Monji mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyiṅdet amin uṅun da kisiron yipdaṅ. Yaṅ aṅek gen pikon yipmaṅek kimotjak do yaṅ dagok akdaṅ. Yaṅ dagok aṅek Amin Iṅwakṅwari Kabi da kisiron yipdaṅ. ³⁴Uṅun amin kabi da aṅsolat aṅek, ilip sul imiṅek, baljaṅek aṅakba kimotjak. Gildat kapbi aṅakwan kimoron da pidokdisak.”

Jems gat Jon gat amin madep egip do yagimal

(Mt 20.20-28)

³⁵Jems gat Jon gat, Sebedi dakon monji bamot, uṅun da Yesukon altaṅ imiṅek yaṅ iyigimal, “Yoyiṅdet, nit yo kinda do gayikdamak, uṅun gak da abi do nandamak.”

³⁶Yaṅbal yaṅ yoyigit, “Niaṅ abeṅ do nandamal?”

³⁷Yaṅban yaṅ iyigimal, “Gak don tilimgo gat yikgi bisapmon nit kinda da gak da amin tetdo, ae kinda da gwandaṅ tet do yitdeṅ do nandamak.”

§ 10.31 Mt 20.16; Lk 13.30 † 10.32-34 Mk 8.31; 9.31

³⁸“Yaŋbal Yesu da yaŋ yoyigit, “Jil gen uŋun yomal uŋun dima nandaŋ pisaŋek yomal. Nak da tepmi madep pakdisat uŋun tagi panjil?”

³⁹“Yaŋban iyigimal, “Tagi pandeŋ.”

Yaŋ yaŋbal Yesu da yoyigit, “Uŋun asi, tepmi pakdisat uŋun pakdamal. ⁴⁰Mani, namin da nak da amin tet do yitjak, ae namin da gwanderŋ tet do yitjak uŋun aripmi dima yaŋ dagokenŋ. Tamo uŋun Piŋkop da amin kili manjiŋ yopgut uŋun dakon gin.”

⁴¹Paŋdetni 10 kabi gen uŋun nandaŋek Jems gat Jon gat do butjap nandawit. ⁴²“Mani Yesu da yoyiŋban opba yaŋ yoyigit, “Ji nandaŋ, Amin Ŋwakŋwari Kabi dakon amin tagi da iyi do nandaba wukwanek pi madepsi amin do yoba aŋ. Ae geni guramik kimotni do nandaŋ. ⁴³“Mani uŋun dakon aŋpak uŋun jikon dima tosak. Jikon da amin kinda amin tagi man pak do nandisak kaŋ, uŋun amin oman amini egek amin tagi man pasak. ⁴⁴Amin kinda jikon da mibiltok amin egip do nandisak kaŋ, uŋun amin miŋat amin morap dakon oman amini egek mibiltok amin tagi egipjak. ⁴⁵Amin Dakon Monji uŋun yaŋ gin kili agit. Amin da oman aŋimni do dima pigit. Iyi miŋat amin morap paŋpulugokdo, ae iyi dakon giptimnaŋ paregek yumaŋ naŋ yop do pigit.”

Yesu da amin dabili mini kinda aŋmilip agit

(Mt 20.29-34; Lk 18.35-43)

⁴⁶Yesu gat paŋdetni gat Jeriko kokup papmon kiŋ altawit. Yesu uŋun kokup yipmaŋ degakwan paŋdet kabini gat ae miŋat amin kabi madep gat kisi kiwit. Kiŋakwa kosit ileŋon amin dabili mini kinda yikgit, mani Batimeus, uŋun Timeus dakon monji. Uŋun amin dabili mini do amin da moneŋ imni do bisit yoyiŋek yikgit. ⁴⁷Yigakwan amin da “Yesu Nasaret amin obisak” yaŋ yaŋba nandaŋek gen madepsi yaŋ tidaŋek yagit, “Yesu, Dewit Dakon Monji, bupmi nandaŋ nam!”

⁴⁸Yaŋ tidaŋban amin morapmi da gen tebai iyineŋ dima yaŋ tidosak do iyiwit. Mani madepsi sigin yaŋ tidaŋek yagit, “Dewit Dakon Monji, bupmi nandaŋ nam!”

⁴⁹Yaŋ tidaŋban Yesu da nandaŋek kosiron agek yaŋ yagit, “Iyiŋba apban.”

Yaŋban amin da dabili mini amin yaŋ iyiwit, “But galak nandaŋek pida. Opbi do yosok.” ⁵⁰Gen uŋun yaŋba nandaŋek imalni kukwaŋ yipmaŋek Yesukon opgut.

⁵¹Opban Yesu da yaŋ iyigit, “Nak ninaŋ aŋgabeŋ do nandisal?”

Yaŋban dabili mini amin da yaŋ iyigit, “Yoyiŋdet, nak siŋtok do nandisat.”

^u 10.38 Mk 14.36; Lk 12.50 ^v 10.39 Ya 12.2; PA 1.9 ^w 10.42 Lk 22.25-26

^x 10.43 Mt 23.11; Mk 9.35

⁵²Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak nandan gadan namisal, do kilek tanekek kiki.” Yan iyinban unudon gin dabili sinjanek Yesu yolgit.

Yesu tepmi panek kimakgit da aeni pidagit

(Kilapmi 11.1–16.20)

Yesu Jerusalem Kokupmon pigigit

(Mt 21.1-11; Lk 19.28-40; Jn 12.12-19)

11 ¹Yesu gat panjetni gat Jerusalem kokup pap ankapmat anek Betpage ae Betani kokupmon kin altawit. (Kokup bamot unun fleh Olipmon tomal.) Altanek Yesu da panjetni bamori yabegek, ²yan yoyigit, “Jil ason kokup koman unudon kin altanek unudon gin donki bilagi kinda napmon akban konjil. Unun donki amin da kwenikon dima yikbi. Napmi witdalek anopjil. ³Amin kinda da ‘Nido yan amal’ yan dayinban kan yan ijinjil, ‘Amin Tagi da pi kinda ak do anek yosok. Donjok yipban opdisak.’”

⁴Unun amin bamot kin donki bilagi unun kosiron kagimal. Unun amin kinda da yoma kagakon gwilikba akgit. Napmi witalbal, ⁵amin akgwit en da pindagek yawit, “Niban ak do anek on donki bilagi witalgama?” ⁶Yanba Yesu da gen yoyigit unuden gin yoyigimal. Abal nandan yomijakwa donki ankgimal. ⁷Yesukon altanek imalni ilik donki bilagi da kwenon yopmanakwal Yesu pawigi unudon yikgit. ⁸Yan anakwan amin morapmi da kosiron imalni yaliwit. Anakwa amin diwari da kin kindap kilin mandan panobin kosiron yaliwit

⁹Amin mibiltok kiwit ae bunon yolgwit kisi da yan tidanek yan yawit, “Osana! Pinjok anjisinino!”

‘Pinjok dakon gisami ton amin unun Amin Tagi da manon abisak.’ ¹⁰Osana! Babiknin Dewit da amin kila agit unuden gin on amin kila amin madepnin egip do abisak, unun do Pinjok Wikwisi Kwen Kokup Amin anjisinino!”

¹¹Yesu Jerusalem kin altanek Telagi Yut Madep unun da nagalgwan pigigit. Pigi yo morap pindak an an kigit, mani gildat pigik do anakwan panjetni 12 kabi gat tobilek Betani kokupmon kiwit.

Yesu da yanban pik kindap kinda kibidagit

(Mt 21.18-19)

¹²Wisa daganakwan Betani kokup yipman dek obin kosiron Yesu jap do agit. ¹³“Yan anek pik kindap kinda dubagikon da tam dirim kagit. Yan kanek bami di ton bo dima yan do kapmatjok da kin wisigit. Mani

bami di dima pindakgit. Tami gin pindakgit, nido pik kindap dakon bami toktok bisap dima. ¹⁴Yesu da kindap unjun yaŋ kaŋek yagit, “Bunjon bami dimasi toki, aŋaki amin da dimasi paŋ noni dosi nandisat.” Gen yagit unjun paŋdetni da nandawit.

Yesu da amin Telagi Yut Madepmon money ilit pi awit unjun yolgit
(Mt 21.12-17; Lk 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵Yesu gat paŋdetni gat Jerusalem kiŋ altawit. Kiŋ altaŋek Yesu Telagi Yut Madep da nagalgwan piŋi pindakban amin money ilit pi awit. Unjun wasaŋek amin yolban waŋga abigiwit. Yaŋ aŋek money kulabik awit amin dakon tamo, ae minam baŋ money ilit awit amin dakon tamo unjun kisi paŋtobilban tagal kiwit. ¹⁶Yaŋ aŋek amin Telagi Yut Madep da nagalgwan yoni timigek kiŋ ap dima ani do yaŋsop aŋjomgut. ¹⁷^bYaŋsop aŋjominek yaŋ yoyiŋ dekgit, “Piŋkop da papiakon gen yaŋ mandabi:

‘Nak dakon yut unjun amin miktimi miktimi ekwaŋ unjun da abiŋ bisit aŋnamni do tosak.’

Mani ji da kulabik aba

‘kabo noknok dakon pasili tamo asak.’ ”

¹⁸^cYaŋ yaŋban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyiŋdet amin gen unjun nandaŋek Yesu aŋakba kimotjak do kosit wisiwit. Unjun Yesu do si pasalgwit, nido miŋat aminyo da Yesu dakon gen yogokni do tamtam yawit.

¹⁹Yaŋ yaŋakwa pilin pilindo Yesu gat paŋdetni gat Jerusalem yipmaŋek kiwit.

Nandaŋ gadaron da bisit ani
(Mt 21.20-22)

²⁰Wisa dagokdo Yesu gat paŋdetni gat kosiron kiwit. Kiŋek pik kindap unjun kili wagilsi kibidagit kawit. ²¹Yaŋ kaŋek Pita da Yesu da gen yagit unjun nandaŋek yaŋ iyigit, “Yoyiŋdet, ka! Apma pik kindap yokwi tosak do yagil abisok oni kibidak!”

²²Yaŋban Yesu da gen kobogi yaŋ yagit, “Ji Piŋkop nandaŋ gadaŋ imni. ²³^dNak asisi dayisat, amin kinda da ileŋ kinda yaŋ iyisak, ‘Gak pidaŋ tap kaga piŋi’ yaŋ iyinek but bamot dima asak kaŋ, unjun iyisak unjudeŋ gin altokdisak. ²⁴^eUnjun do nak yaŋ dayisat, ni yo kinda do Piŋkop bisit iyinek yo unjun timitni do nandaŋ gadaŋ kimotni kaŋ, yaŋ gin timitdaŋ. ²⁵⁻²⁶^fJi bisit ani bisapmon amin kinda da yokwi aŋ damgut kaŋ, yokwini yopmaŋ ibi. Yaŋ ani kaŋ, Kwen Kokup Datji da yokwisi yaŋ gin yopdisak.”

^b 11.17 Ais 56.7; Jer 7.11 ^c 11.18 Mk 14.1 ^d 11.23 Mt 17.20 ^e 11.24 Mt 7.7
^f 11.25-26 Mt 6.14-15

Yesu tapmim taŋ imgut uŋun do iyiwit
(Mt 21.23-27; Lk 20.1-8)

²⁷Yesu gat paŋdetni gat aeni Jerusalem kiŋ altawit. Aŋek Yesu Telagi Yut Madep da nagalgwan pigi agipgut. Agakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi, ae gen teban dakon yoyiŋdet amin, ae kila amin Yesukon opgwit. Obiŋek yaŋ iyiwit, ²⁸“Namin da pi uŋun abi do yaŋ mudarŋ gamgut da yo uŋun asal? Ae namin da man madep gamgut?”

²⁹Yaŋba Yesu da yaŋ yoyiŋgit, “Nak jibaŋ gen kinda dayikdisat. Dayiko kobogi nayini kaŋ, nakyo kisi kobogi tagi dayikeŋ. ³⁰Jon telagi pakbi sogit bisapmon, Piŋkop da yabekban pi agit, bo amin da yabekba agit? Uŋun do nayini.”

³¹Yaŋban iyi gin notni yoyiŋ yoyiŋ aŋek yaŋ yawit, “Kobogi ni gen kinda narŋ iyineŋ? ‘Piŋkop da yabekgit’ yaŋ iyineŋ kaŋ, gen tebai yaŋ niyisak, ‘Ji nido dima nandarŋ gadaŋ imgwit?’ ³²Mani ‘Amin da yabekgit’ yaŋ iyineŋ kaŋ, uŋun kisi tagi dima asak, nido amin morapmi da Jon do kombi amin bamisi kinda yaŋ nandarŋ. Do Jon dakon man bin aŋupbal aneŋ kaŋ nindapdarŋ.” Yaŋ do si pasalek ³³Yesu do gen kobogi yaŋ iyiwit, “Nin dima nandamaŋ.”

Yaŋba Yesu da yaŋ yoyiŋgit, “Nakyo kisi namin da pi uŋun abeŋ do yaŋ mudarŋ namgut da pi asat uŋun dima dayikeŋ.”

Wain pi kila amin yokwi dakon tilak gen
(Mt 21.33-46; Lk 20.9-19)

12 ¹Ae Yesu da tilak gen kinda yaŋ yoyiŋgit, “Amin kinda da wain pini aŋek nagal agit. Aŋek uŋun nagalon wain sop bamaŋ til do gapma kinda wayikgit. Aŋek kila amin da kabo noknok pindat do yut dubak kinda witjiŋban wigigit. Yut witjiŋek kila amin da pini aŋek bami pakpak bisapmon bami di namni yaŋ nandaneŋek wain pi uŋun da kisiron yipmanek miktim dubagikon kigit.

²“Wain sop pakpak bisap kwanŋ taŋakwan oman monji kinda yabekban wain bami timik paŋopjak do kigit. ³Kiŋ altaŋban wain pi dakon kila amin da uŋun pi monji abidarŋ aŋagek bami kinda dima imiŋek yipba kigit. ⁴Yaŋ aba pi ami da aeni oman monji kinda yabekdak. Uŋun pi monji busuŋikon aŋagek yo yokwisi aŋimgwit. ⁵Yaŋ aba kinda gat yabekban kwan aŋakba kimakgit. Yaŋ aba pi monji morapmi yabekgit. Diwari si baljaŋek diwari dapba kimakgwit.

⁶“Dapmanakwa kaloni kinda egipgut uŋun iyi dakon monji. Monji uŋun do galagisi nandagit. Buŋon iyi dakon monji yabekgeŋ yaŋ nandagit, ‘Monjino kwan kila amin da uŋun do nandaba wukwanek geni nandaneŋek bami di imni.’

⁷“Mani kila amin da monji kaŋek notni yoyiŋ yoyiŋ aŋek yaŋ yawit, ‘Amin on da egi don datni dakon yo morap timitdisak, do nin amin on aŋagek wain pini nin do aŋawatneŋ.’ ⁸^hYaŋ yaŋek monji uŋun aŋakba kimakgit. Kimakban bumjotni pigaga naŋ maba waŋga kigit.

⁹“Ji niaŋ nandaŋ? Don pi ami da abiŋ pi kila amin niaŋ aŋyomjak? Pi ami da abiŋ uŋun kila amin dapban kimotdaŋ. Dapban kimagakwa wain pi uŋun amin ŋwakŋwari da kisiron yipdisak. ¹⁰ⁱJi Piŋkop da papiakon gen tosoŋ uŋun dima manjiŋ nandawit? Gen uŋun yaŋ:

‘Yut agak amin da gwak yokwi yaŋ yaŋek maba kigit, uŋun gwak amin da yut kodigikon tip kinda naŋ tidawit da akdak.

¹¹Yo uŋun Amin Tagi da agit, aŋakwan nin da kono yo masi masimisi asak.’ ”

¹²Yaŋ yoyiŋban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi, ae gen teban yoyiŋdet amin ae kila amin da “Tilak gen uŋun nin do yosok” yaŋ nandaŋek Yesu abidok do nandawit. Mani miŋat amin do pasalek yipba si kigit.

Rom dakon kila amin madep Sisa do moneŋ imimi bo dima?

(Mt 22.15-22; Lk 20.20-26)

¹³^jParisi amin diwari gat ae Erot da kabikon amin diwari gat da Yesu dakon gen nandaŋek suŋ kinda yaŋban abidoni do kila amin da yabekgwit. ¹⁴Yesukon kiŋ altaŋek yaŋ iyiwit, “Yoyiŋdet, gak gen bami yogok amin yaŋ nandamaŋ. Gak amin do dima pasoldol. Amin mani toŋ ae amin mani mini uŋun kisi Piŋkop dakon aŋpak yoyiŋ dek mudosol. Gak niaŋ nandisal? Sisa do moneŋ imno tagi asak bo dima? Imneŋ bo dima?”

¹⁵Mani Yesu da uŋun jamba but amin yaŋ nandaŋ yomiŋek yaŋ yoyigit, “Ji nido nak aŋkewalgaŋ? Moneŋ tabili kinda aŋabiŋ naba koko.” ¹⁶Moneŋ tabili kinda aŋobiŋ iba abidaŋek yaŋ yoyigit, “On wup gat ae man mandabi gat uŋun namin dakon?”

Yaŋban yaŋ yawit, “Sisa dakon.”

¹⁷^kYaŋba yaŋ yoyigit, “Sisa dakon yo uŋun Sisa iyi do imni, ae Piŋkop dakon yo uŋun Piŋkop iyi do imni.” Gen uŋun yaŋban nandaŋek Yesu do nandaba ŋwakŋwarisi agit.

Amin kimakbi da pidoni do Yesu iyiwit

(Mt 22.23-33; Lk 20.27-40)

¹⁸^lYaŋ aŋakwa Sadyusi amin diwari da Yesukon apgwit. (Uŋun amin kabi amin kimakbi aripmi dima pidoni yaŋ nandaŋ.) Abiŋek yaŋ iyiwit,

^h 12.8 Ibr 13.12 ⁱ 12.10-11 Kap 118.22-23 ^j 12.13 Lk 11.53-54 ^k 12.17 Ro 13.7

^l 12.18 Ya 23.8

19^m “Yoyiñdet, Moses da gen kinda yañ mandagit, ‘Amin kinda monji mini da kimagakwan miñatni isal egipjak kañ, padige da pañakwan monji pañalacak.’ 20 Bisap kindakon peni padige 7 kabi egipgwit. Mibiltok nani uñun miñat pañek monji mini egek kimakgit. 21 Kimakban uñun da buñon nani da sakwabat pañek yañ gin monji mini egi kimakgit. Ae uñun da buñon nani yañ gin agit. 22 Uñuden gin notni diwari kisi miñat uñun pañek monji mini da kimakgwit. Kimagakwa miñat uñun don kimakgit. 23 Wili 7 kabi kisi da pawit, do amin da kimoron da pidoni bisap madepmon namin dakon miñatni asak?”

24 Yañba Yesu da yañ yoyigit, “Ji Piñkop da papiakon gen tosok uñun dima kañ nandaño añ. Ae Piñkop dakon teban tok tosok uñun kisi dima kañ nandaño añ. Uñun do añek ji gen gulusuñ yoy. 25 Kimakbi da pidoni bisapmon miñat eyo agak dima tokdisak. Añelo Kwen Kokup isal ekwañ uñun da tilagon egipdañ. 26ⁿ Nak amin da kimoron da pidot pidot uñun dakon mibili dayikeñ. Moses da gen kinda mandagit ji manjiñ nandañ bo dima? Moses da kindap kinda soñban kañakwan Piñkop da gen yañ iyigit:

‘Nak Abraham, Aisak, ae Jekop dakon Piñkop.’

27 Uñun do nak yañ dayisat, Piñkop uñun amin kimakbi dakon Piñkop dima, amin egip egipmi toñ uñun dakon Piñkop.”

Ni gen teban da mibiltok asak?

(Mt 22.34-40; Lk 10.25-28)

28° Añakwan gen teban yoyiñdet amin kinda da abiñ pindakban Yesu gat Sadyusi amin gat gen emat awit. Yesu da gen kobogi tagisi yoyiñban nandañek Yesu yañ iyigit, “Ni gen teban da gen teban morap yapmañ mudañek mibiltok asak?”

29^p Yañban Yesu da gen kobogi yañ iyigit, “Gen teban mibiltok asak uñun yañ:

‘Israel amin kabi, gen uñun nandani. Amin Tagi kalon gin uñun Piñkopnin.

30 Ji Amin Tagi Piñkopji uñun but gat, ae wup gat, ae tapmimgo gat, ae nandak nandakgo gat kisi but dasi galak tañ ibi.’

31^q Ae uñun da buñon yañ tosok:

‘Gaga do but dasi niañ galak tosok, uñudeñ gin amin do but dasi galak tañ yobi.’

Uñun gen teban bamot da gen teban morap yapmañ mudomal.”

32 Yañban uñun gen teban yoyiñdet amin da Yesu yañ iyigit, “Yoyiñdet, tagisi yosol. Uñun asisi, Piñkop uñun kalon dagin egisak, ae Piñkop kinda

^m 12.19 GT 25.5 ⁿ 12.26 TP 3.2,6 ^o 12.28 Lk 10.25-28 ^p 12.29-30 GT 6.4-5
^q 12.31 MS 19.18

dima egisak. ³³Notgo do galagi nianj nandisal unun si yapmanjek Piņkop do galagi madepsi nandanj imni. Bisapmi bisapmi unun do nandanjek ae oman anj iminjek egipni. Yanj anjek gaga do but dasi nianj galak tosol, unjudej gin amin do but dasi galak tanj yobi. Unun gen bamot da mukwa sogok mibili mibili yapmanj mudomal.”

³⁴Yanjan Yesu da amin nandanj kokwini tonj kinda da yosok yanj nandanjek iyigit, “Piņkop da Amin Kila Asak unun gak kili ankwana asal.” Yanj yanjan amin morap Yesu gen sanbejek iyik do pasalgwit.

Kristo unun Dewit dakon Piņkop

(Mt 22.41-46; Lk 20.41-44)

³⁵Yesu telagi yut nagalgwan egek amin yoyin degek yanj yoyigit, “Gen teban yoyindet amin da gen kinda yanj yonj, ‘Kristo unun Dewit dakon yawi diwatni.’ Mibili nido yanj yonj? ³⁶‘Dewit Telagi Wup da anpulanganban iyi yanj yagit:

‘Piņkop da nak dakon Amin Tagi yanj iyigit, “Gak abin nak da aminsi tet do yikbi don uwalgo kandap gibangogwan yopbo gengo guramitni.”’

³⁷Dewit da unun amin do Amin Tagi yanj iyigit, do Kristo unun Dewit dakon yawi diwatni dima, unun Amin Tagini.” Yesu da gen unun yanjakwan minjat amin kabi madep da nandanj galak tawit.

Gen teban yoyindet amin dakon anpak yokwi

(Mt 23.1-36; Lk 11.37-54; 20.45-47)

³⁸Anakwa Yesu da yoyin degek yanj yoyigit, “Ji gen teban yoyindet amin da dayindet an unun do pindak kimotni. Unun amin ilikba pigikni dubagi panjek minjat aminyo da makeron ‘gildat tagi’ yanj yoyini yanj do galak tonj. ³⁹Muwut muwut yutnikon ae jap noknok bisap madepmon amin mani tonj da yiyit tamokon yit do galak tonj. ⁴⁰Unun amin sakwabat panjekwalek yutni timikganj. Ae amin da pindatni yanj do bisit dubagisi anj. Unuden amin gen kokwin bisap madepmon kobogi do yo jigisi pakdanj.”

Yoni mini minjat kinda da Piņkop do paret agit

(Lk 21.1-4)

⁴¹Yesu Telagi Yut Madepmon wigek paret yopyop tamo da kapmatjok yikgit. Yigek pindagakwan amin morapmi da paret yopgwit. Monej morapmi tanj yomgwit amin unun da monej madep yopgwit. ⁴²Anakwa sakwabat yoni mini kinda da abin monej gimani tabili bamori monijisisok paret yopyop tamokon yopgut.

⁴³“Yaŋ yopban kaŋek Yesu da paŋdetni yaŋ paŋmuwugek yaŋ yoyigit, “Nak asisi dayisat, on sakwabat uŋun da paret yopmaŋdak uŋun da amin morap da yopmaŋ si yapmaŋdak. ⁴⁴Amin morap uŋun moneŋni morapmi taŋ yomaŋakwa diwari gin paret idapmon yopmaŋ. Mani on miŋat wadak wadaksi aŋek moneŋni kisi yopmaŋdak. Kili jap yumaŋ nosak moneŋni di dima taŋ imaŋ.”

Yesu da Telagi Yut Madep tuwilni do yaŋit

(Mt 24.1-2; Lk 21.5-6)

13 ¹Yesu gat paŋdetni gat telagi yut madep dakon nagal yipmaŋ waŋga piŋakwa monji kinda da yaŋ iyigit, “Yoyiŋdet, tip madepsi baŋ yut tagisisi di awit do digo pindat!”

²“Yaŋban Yesu da gen kobogi yaŋ iyigit, “On yut madep pindakdal, uŋun dakon tip notni da kwenon dima taŋ taŋ akdaŋ. Tuwilba kisisi maŋ mudokdaŋ.”

Yesu da jigi morapmi altoni do yaŋit

(Mt 24.3-14; Lk 21.7-19)

³Yesu Heŋ Olipmon yigakwan Telagi Yut Madep ason tet tagit. Aŋakwan Pita, Jems, Jon ae Andru da iyi gin Yesu yaŋ iyiwit, ⁴“Gak da gen uŋun yal, uŋun ni bisapmon altokdaŋ? Ni yo da mibiltok altaŋban kaŋek uŋun yo morap altosak dakon bisap kwaŋ tosok yaŋ nandaney?”

⁵Yaŋ yaŋba Yesu da yoyigit, “Amin da paŋkewalni do kaŋ kimotni. ⁶Amin morapmi da abiŋ nak dakon man yaŋek yaŋ yokdaŋ, ‘Nak naga Kristo.’ Yaŋ yaŋek amin morapmi paŋkewaldaŋ. ⁷Uŋun bisapmon emat wuwik gat ae dubagikon emat aŋ uŋun dakon gen bin apba nandaŋek butji dima pasolni. Uŋun yo morap altokdaŋ, mani miŋtim da mudosak bisap madep kili uŋun yaŋ dima nandani. ⁸Miŋtim kinda dakon amin da pidaŋba miŋtim kinda dakon amin gat emat wamdaŋ. Ae kila amin madep kinda dakon amin da pidaŋba kila amin madep kinda dakon amin gat emat wamdaŋ. Aŋakwa miŋtim diwarikon wudip akdisak, ae miŋtim diwarikon amin da jap do madepsi aŋek diwari da kimotdaŋ. Miŋat monji kwapmi toŋ da monji altok do aŋek sugaŋba tepmi nandaŋ, uŋudeŋ gin uŋun yo morap altoni bisapmon, bisap madep kwaŋ tosok yaŋ nandani.

⁹“Uŋun bisapmon ji disi do kila ani. Amin da gen pikon depdaŋ ae Juda amin da muwut muwut yutnon pawigi nap kiriŋbaŋ baljokdaŋ. Ji nak nandaŋ namaŋ do amin da ji paŋki miŋtim dakon kila amin madep da iŋamon depba atdaŋ. Uŋun bisapmon nak dakon gen yoyini. ¹⁰Miŋtim da mudosak bisap madep tepmi dima apdisak. Mibiltok amin miŋtimi

† 12.43 2Ko 8.12 † 13.2 Lk 19.44 † 13.9 Mt 10.17-20

miktimi ekwaŋ uŋun da Gen Bin Tagisi nandani. ¹¹ *Amin da ji timik paŋpaŋ gen pikon depni bisapmon dima pasolni. Ni gen baŋ yoyinerŋ yaŋ dima nandani. Uŋun bisapmon Piŋkop da ni gen dayisak uŋun baŋ yoyini. Yaŋ aŋakwa ji dakon gen dima asak, uŋun Telagi Wup dakon gen asak.

¹² x “Uŋun bisapmon amin da yaŋ akdaŋ; peni kinda da padige uwal da kisiron yipban aŋakba kimotdisak, ae amin kinda da miŋat monjiyoni uwal da kisiron yopban dapba kimotdaŋ, ae miŋat monjiyo da meŋi datniyo do yaŋ gin akdaŋ. ¹³ y Yaŋ aba ji nak nolgaŋ do aŋek amin kisi morap da ji do butjap nandakdaŋ. Mani tebai agek egi wigakwa bisap madepmon wigisak amin uŋun Piŋkop da yokwikon baŋ timitdisak.”

Yo yokwisi kinda da altokdisak

(Mt 24.15-28; Lk 21.20-24)

¹⁴ z Yesu da saŋbeŋek yaŋ yagit, “Yo yokwisi amin paŋupbal ak kinda don dima toktoŋi tamokon akban kokdaŋ.” (On gen manjisak amin da pakyaŋsi nandisak.) “Uŋun bisapmon amin Judia miktimon egipni uŋun pasal kabapgwan tepmisi wigin. ¹⁵ a Amin kinda yut kwenon egipjak kaŋ, yo kabini timit do yutgwan dima pigisak.

¹⁶ b “Ae amin kinda pigaga egipjak kaŋ, yutnon ilikba pigikni kiŋ abidok do dimasi kisak. ¹⁷ b Uŋun bisapmon miŋat monji kwapni toŋ, ae miŋat monji mum noŋ uŋun bupmisi. ¹⁸ Ji da Piŋkop bisit iyinba nandaŋakwan yo uŋun ais bisapmon dima altoni. ¹⁹ c Uŋun bisapmon yo jigisi altokdaŋ. Piŋkop da yo morap wasagiron da egi abisok ekwamaŋon yo jigisi uŋuden kinda dima altaŋit. Ae buŋon yo jigi uŋuden aeni dima altokdaŋ. ²⁰ Amin Tagi da uŋun bisap dima aŋpisip asak tam miŋat amin morap kisi pasilmom. Mani miŋat amin kabi iyi do kili manjigit uŋun do bupmi nandaŋek bisap aŋpisip akdisak.

²¹ d “Uŋun bisapmon amin kinda da ‘Kristo oni!’ bo ‘Asoni!’ yaŋ yaŋban kaŋ, geni dima nandaŋ gadani. ²² d Amin diwari da abiŋ ‘Nak Kristo’ yaŋ yokdaŋ. Ae diwari da ‘Nak kombi amin kinda’ yaŋ yokdaŋ. Yaŋ yaŋek wasok tapmimi toŋ mibili mibili akdaŋ. Aŋek miŋat amin kabi Piŋkop da iyi do kili manjikbi uŋun paŋkilikba kosit kilegi yipmaŋ detni do pini madep akdaŋ. Mani aripmi dima akdaŋ. ²³ Yo jigisi morap uŋun dima altaŋakwa wagil dayisat, do disi kaŋ kimotni.”

w 13.11 Lk 12.11-12 x 13.12 Mt 10.21 y 13.13 Mt 10.22; Jn 15.21 z 13.14 Dan 9.27; 11.31; 12.11 a 13.15 Lk 17.31 b 13.17 Lk 23.29 c 13.19 Dan 12.1; PA 7.14
d 13.22 PA 13.13

Don Amin Dakon Monji apdisak

(Mt 24.29-31; Lk 21.25-28)

24^e Yesu da sañbejek yaŋ yaŋit, “Yo jiŋi dakon bisap mudanƙwan ‘gildat dabil pilin tuk akdisak, ae kanek dima terterƙodisak.

25 Ae gik kundu yipmaŋek mokdaŋ, aŋakwa kwen kundukon yo tebai toŋ uŋun da kwakwalitdaŋ.’

26^f “Uŋun bisapmon amin da Amin Dakon Monji kaŋba tapmimni ae tilimni gat gikwemon da apban kokdaŋ. 27^g Uŋun da aŋelo kabini yabekban kiŋ amin iyi do manjikbi kabi miktimi miktimi ekwaŋ uŋun paŋmuwutdaŋ.”

Pik kindap kaŋek butji pisolak

(Mt 24.32-35; Lk 21.29-33)

28 Yesu da sañbejek yaŋ yaŋit, “Ji pik kindap kaŋek butji pisolak. Kiliŋi pakbini toŋ ae tami kaluk yopmaŋdak, uŋun bisapmon gildat bisap kwaŋ tosoƙ yaŋ nandaŋ. 29 Uŋudeŋ giŋ yo morap dayit uŋun da altaŋakwa miktim da mudosak bisap madep kili uŋunƙoƙ kwaŋ tosoƙ yaŋ nandani. 30 Nak asisi dayisat, amin uŋun bisapmon nani dima kimagakwa yo morap uŋun kisi altaŋ mudokdaŋ. 31 Kundu gat miktim gat pasildamal, mani nak dakon gen uŋun dimasi pasildisak.”

Yo morap altosak uŋun dakon bisap Piŋkop Dat daŋin nandisak

(Mt 24.36-44)

32 Yesu da sañbejek yaŋ yaŋit, “Yo morap altokdisak uŋun dakon bisap amin kinda da dima nandisak. Kwen Kokup aŋeloyo dima nandaŋ, ae Monjiyo kisi dima nandisak. Dat da iyi giŋ nandisak. 33 Yo morap altokdaŋ dakon bisap ji dima nandaŋ, do kaŋ kimagek egipni.”

34 Yaŋ yaŋek tilak gen kinda yaŋ yoyigit, “Amin kinda kokup kindakon kiƙ do aŋek oman amini do pi kokwinik yomiŋek yut dakon kila ani do yoyisak. Aŋek yoma sopsop dakon kila amin yoma kilani tebai asak do iyisak.

35^h “Uŋun do aŋek ji kaŋ kimotni. Ji yut dakon ami ni bisapmon apjak uŋun dima nandaŋ. Apjak bisap uŋun pilindo bo kalbi binap bo pup da gen yosok bisapmon bo wisa dagokdo uŋun ji dima nandaŋ. 36 Tepmi abiŋ dandaban dipmin potni kaŋ, uŋun tagi dima. 37 Gen dayisat uŋun amin morap kisi do yosot. Kaŋ kimotni.”

Kila amin da Yesu aŋakba kimotjak do yawit

(Mt 26.1-5; Lk 22.1-2; Jn 11.45-53)

14 ¹Gildat bamori egek don Yapyap Bilak ae Bret Yisni Mini Dakon Jap Noknok Bisap Madep altok do aŋakwan mukwa sogok amin

^e 13.24-25 Ais 13.10; Jol 2.10,31; 3.15; PA 6.12-13 ^f 13.26 PA 1.7 ^g 13.27 Mt 13.41
^h 13.35 Lk 12.38

dakon amin madep kabi ae gen teban yoyiñdet amin da muwugek yañ yawit, “Niañ aņek Yesu aņkewalek abidañ aņatno kimotjak?” ² Yañ yaņek yawit, “Telagi bisap madepmon dima abidoneñ. Yañ aneñ kañ, miñat aminyokon pidok pidok noman tokdisak.”

Minjat kinda da pakbi kibaņi toņ tagisinañ Yesu soņ imgut

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Yesu Betani kokupmon amin kinda mani Saimon uņun da yutnon yikgit. (Saimon uņun kalip wuda tebani toņ egipgut.) Yesu jap noknok tamokon yigakwan miñat kinda pakbi kibaņi toņ tagisi kinami kinda abidaņek wigigit. Awiñ gapmi jokgalek Yesu da busuņon tagalgit. (Uņun pakbi dakon yumañ nogi madepsi ae tibiri uņun tipnañ wasaņbi.)

⁴ Yañ aban amin diwari da kaņek buri yokwi taņba notni yoyiñ yoyiñ aņek yañ yawit, “Nidosi pakbi kibaņi toņ tagisi uņun yumsi tagaldak?” ⁵ Amin da yubam tam, moneñ madepsi timik yoni mini amin do yomnom.” Yañ yaņek miñat uņun gen tebai iyiwit.

⁶ Iyiñba Yesu da nandaņek yañ yoyigit, “Ji miñat on yum koni. Nido jigi imañ? Miñat on nak do yo tagisi asak. ⁷ Yoni mini amin ji gat bisapmi bisapmi egipdañ, do tagi paņpulugoni. Mani nak ji gat bisapmi bisapmi dima egipdamañ. ⁸ Yo miñat da agagi kili aban dagak. Nak kimokgo gapmakon nepni do uņun miñat da pakbi kibaņi toņ nañ kili soņ namik. ⁹ Nak asisi dayisat, miktimi miktimi amin da Gen Bin Tagisi yoyiņek miñat on da yo ak uņun dakon gen bin kisi yoyiņakwa nandakdañ. Aņek uņun miñat dakon man bini dima pasildisak.”

Judas da Yesu kila amin da kisiron yip do yañ teban tagit

(Mt 26.14-16; Lk 22.3-6)

¹⁰ Uņun bisapmon paņdetni 12 kabikon kinda egipgut mani Judas Iskariot. Uņun da mukwa sogok amin dakon amin madep kabikon kiņek Yesu kisitnikon yipjak do yoyigit. ¹¹ Yoyiñban but galak nandaņek moneñ imni do yañ teban tawit. Judas uņun nandaņek Yesu kisitnikon yipjak dakon kosit wisigit.

Yesu gat paņdetni gat jap nawit

(Mt 26.17-25; Lk 22.7-14; 22.21-23; Jn 13.21-30)

¹² ¹ Aņakwan Bret Yisni Mini Dakon Jap Noknok Bisap Madep altagit. Uņun bisapmon Israel amin da Yapyap Bilak do nandaņek sipsip moniñ dapmañ soņ noñ. Uņun bisapmon paņdetni da Yesu yañ iyiwit, “Nin kiñ dukwan Yapyap Bilak dakon jap paņkosit aneñ do nandisal?”

¹³ Yañ yaņba Yesu da paņdetni bamori yabegek yañ yoyigit, “Kokupmon kiñ kaņbal amin kinda pakbi kwoba kinda guramik apban

i 14.3 Lk 7.37-38 j 14.7 GT 15.11 k 14.8 Jn 19.40 l 14.12 TP 12.6

jil gat domdom akdaŋ. Jil uŋun amin naŋ yol aŋkinjil. ¹⁴Kaŋbal yut kindakon wikwan kaŋ, uŋun yut dakon ami yaŋ iŋinjil, ‘Yoyiŋdetnit da yosok, “Nak gat paŋdetnoni gat da Yapyap Bilak dakon jap noneŋ dakon yut buri dukwan tosok?”’ ¹⁵Yaŋ iŋiŋbal uŋun amin da yut madep kinda kwen nani do dolisak. Uŋun yutnon jap noknok tamo ae amin yiyit tamo kili paŋnoman abi da toŋ. Uŋudon japnin paŋkosit anjil.”

¹⁶Yoyiŋban kokupmon kiŋ Yesu da yo morap do yoyiŋgit uŋudensi pindakgimal. Yaŋ pindagek Yapyap Bilak dakon jap paŋkosit agimal.

¹⁷Pilin pilindo Yesu gat paŋdetni 12 kabi gat uŋun yutnon opgwit. ¹⁸Obiŋ jap noknok tamokon jap naŋ yigek Yesu da yaŋ yoyiŋgit, “Nak asisi dayisat, jikon da kinda da nak uwalno da kisiron nepdisak. Uŋun amin nin gat yigek jap nomaŋ.”

¹⁹Yaŋ yaŋban paŋdetni buri yokwi taŋba kaloŋ kaloŋ yaŋ yawit, “Nak dima, ma?”

²⁰Yaŋ yaŋba Yesu da yoyiŋgit, “12 kabi jikon kinda nak gat bret idapmon sibiŋek nomak uŋun. ²¹Asi, Piŋkop da papiakon gen mandabi uŋun da aripmon Amin Dakon Monji kimot akdisak. Mani Amin Dakon Monji uwal da kisiron yipjak amin, awa! Uŋun amin meŋi da dima aŋalagit tam tagi.”

Yesu da paŋdetni jap yomgut

(Mt 26.26-30; Lk 22.15-20; 1Ko 11.23-25)

²²Jap naŋ yigakwa Yesu da bret kinda abidaŋ, Piŋkop ya yaŋ iyieŋek, pudaŋ paŋdetni do yomgut. Yomiŋek yaŋ yoyiŋgit, “Timigek noni, on nak dakon giptim timno.”

²³Yaŋ yaŋek aeni wain kinam abidaŋek, Piŋkop ya yaŋ iyieŋek, yoban kisi da nawit. ²⁴Naŋakwa Yesu da saŋbeŋek yaŋ yoyiŋgit, “On yawino. Amin morapmi gat saŋbek saŋbek ak do parekdat. ²⁵Nak asisi dayisat, nak wain ae dima naŋek egi wiŋi Piŋkop da Amin Kila Agak kokupmon don wain kalugi noken.”

²⁶Yaŋ yaŋban kap kinda yaŋek yomakon piŋek fleŋ Olipmon wigiwit.

Pita da manji imjak do Yesu da yaŋgit

(Mt 26.31-35; Lk 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁷Fleŋ Olipmon wigakwa Yesu da paŋdetni yaŋ yoyiŋgit, “Piŋkop da papiakon gen kinda tosok uŋun da aripmon ji manji namdaŋ. Gen uŋun yaŋ:

‘Sipsip dakon kila amin aŋakgo kimagakwan sipsip wasen ki iyi iyi kikaŋ.’

^m 14.18 Kap 41.9 ⁿ 14.24 TP 24.8; Jer 31.31-34; Sek 9.11; 1Ko 10.16; Ibr 9.20
^o 14.27 Sek 13.7

²⁸Mani kimoron da pidaŋek nak da kalip Galili miktimon mibiltan damaŋek kikeŋ.”

²⁹Yaŋban Pita da yaŋ iyigit, “Amin diwari dakon nandan gadat witald kisak kaŋ, nak yaŋ aripmi dima abeŋ.”

³⁰Yaŋ yaŋban Yesu da iyigit, “Nak asisi gayisat, abisok kalbi pup kosit bamot dima yaŋakwan gak da nak do wasip kosit kapbi yokdisal.”

³¹Yaŋban Pita da yaŋ iyigit, “Uwal da gigeŋ nakyo kisi nit do ani kaŋ, gak do wasip dima yokeŋ.” Yaŋ yaŋban notni kabi kisi yaŋ gin yawit.

Yesu Getsemani Pigaga bisit agit

(Mt 26.36-46; Lk 22.39-46)

³²Yesu gat paŋdetni gat miktim kinda mani Getsemani unjodon kiwit. Kiŋ altaŋek Yesu da yaŋ yoyigit, “Ji idon yigakwa nak bisit akeŋ.” ³³Yaŋ yaŋek Pita, Jems, ae Jon kisi timikban kiwit. Kiŋ burikon jigi madepsi nandaŋek ³⁴yaŋ yoyigit, “Butno jik taŋakwan kimot kimotno noman taŋ naban nandisat. Do ji idon Piŋkop do nandaŋek egipni.”

³⁵Yaŋ yaŋek aŋgwikon kiŋ miktimon maŋ pagek bisit agit. Kosit kinda tosagon unun bisap yokwi yapjak yaŋ nandaŋek bisit yaŋ yagit, ³⁶ “Aba, Dat, gak da yo morap tagi aki. Do nak da kwenon jigi apdisak unun kukwoki do nandisat. Mani nak dakon galaktok dima yolgi, gaga dakon galaktok unun gin yolgi.”

³⁷Yaŋ yaŋek tobil paŋdetni kapbi egipgwiron kiŋ pindakban dipmin pakgwit. Pindagek Pita yaŋ iyigit, “Saimon, gak dipmin pokdol, ma? Bisap awa kaloni da aripmon gin nak gat Piŋkop do nandaŋek dima egipneŋ? ³⁸Ji teban taŋek bisit aŋek egipni. Yaŋ aŋek egipni kaŋ, paŋkewalon aripmi dima moni. But da nak nol do galak tosok mani gip dakon teban tokni mini.”

³⁹Yaŋ yaŋek aeni tobilek kiŋ bisit mibiltok agit unuden gin agit. ⁴⁰Bisit aŋek abiŋ pindakban paŋdetni dipmin do yokwisi aŋek aeni dipmin sigin pakgwit. Paŋyolban pidaŋ ni gen naŋ iyineŋ yaŋ do intaŋek isal yikgwit.

⁴¹Aeni kiŋ bisit aŋ tobil abiŋ paŋdetni yaŋ yoyigit, “Ji dipmin sigin pagek tapmim paŋ, ma? Dipmin aripmi kwayiŋ. Bisap kili abik. Amin Dakon Monji yokwi pakpak da kisiron kili unun yipmaŋaŋ. ⁴²Pidaŋba kino! Kabit, uwal da kisiron nepjak amin kili abik.”

Uwal da Yesu abidawit

(Mt 26.47-56; Lk 22.47-53; Jn 18.3-12)

⁴³Yesu gen yaŋakwan unjodon gin paŋdetni 12 kabikon da kinda mani Judas altaŋ yomgut. Amin kabi madep emat agak sibani ae kindap

^p 14.28 Mt 28.16; Mk 16.7 ^q 14.31 Jn 11.16 ^r 14.32 Jn 18.1 ^s 14.34 Jn 12.27
^t 14.36 Mk 10.38; Jn 6.38

kiriŋni timigeŋ buŋon yolgwit. Mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyiŋdet amin ae kila amin uŋun da yabekba apgwit.

⁴⁴Uwal da kisiron yipyip amin da gen kinda kili yaŋ yoyigit, “Amin kinda nak da mandan noko kaŋ, uŋun amin naŋ abidoni. Abidanek kilani tebai aŋek aŋaŋ kini.” ⁴⁵Judas uŋudon gin Yesukon kiŋ altaŋek yaŋ iyigit, “Yoyiŋdet!” Yaŋ iyinek mogimikon mandan nagit. ⁴⁶Yaŋ aban kaŋek Yesu tebai abidawit. ⁴⁷Aba uŋun akgwit kabikon da kinda da emat agak sibani ilikgit. Hligeŋ mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman monji miragi mandan dagagit.

⁴⁸Mandan daganban Yesu da obip amin yaŋ yoyigit, “Ji nak do kabo noknok kinda yaŋ nandanek emat agak siba ae kindap kiriŋ timigeŋ nak abidok do abeŋ, ma? ⁴⁹“Nak gildari gildari Telagi Yut Madep da nagalgwan ji gat egek amin yoyiŋ dekgim. Uŋun bisapmon nak abidok do dima nandawit? Mani Piŋkop da papiakon nak do gen mandabi uŋun da aripmon noman tosak.” ⁵⁰“Yaŋ yaŋban paŋdet morapni yipmanek pasal kiŋ mudawit.

⁵¹Kiŋ mudanekwa monjisok kinda imalni kwakwagi kindanaŋ gin imegeŋ Yesu yolgit. Emat amin da uŋun monjisok kisi abidok do awit, ⁵²mani imalni naŋ kukwanek pasal molaŋ molaŋ kiŋit.

Yesu gen pikon aŋaŋ kiwit

(Mt 26.57-68; Lk 22.54-55; 22.63-71; Jn 18.13-14; 18.19-24)

⁵³Yesu abidawit amin uŋun da Yesu abidan aŋaŋ mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da yutnon wigiwit. Uŋun yutnon mukwa sogok amin dakon mibiltok amin ae gen teban yoyiŋdet ae kila amin kisi muwuk egipgwit. ⁵⁴Pita kagi kagisok da Yesu yol aŋkiŋek, mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da nagalgwan pigigit. Pikwan obip amin gat kindapmon yigeŋ kindapni aliwit.

⁵⁵Aŋakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae gen kokwin amin kisi morap gat da yaŋ nandawit, amin di yaŋ yomno abiŋ Yesu top gen yaŋ iminek gulusuŋ agit yaŋ yaŋakwa aŋatno kimotjak yaŋ nandawit, mani Yesu suŋ kinda dima agit yaŋ kawit. ⁵⁶Aŋakwa amin morapmi da Yesu do top sitnok genyo yaŋba geni dakon kosiri dima pisagit.

⁵⁷Aba amin diwari da piŋan Yesu do top sitnok gen yaŋ yawit, ⁵⁸“Nin da nandanapno Yesu da yaŋ yagit, ‘Nak da Telagi Yut Madep amin da awit uŋun tuwilek gildat kapbi da butgwan yut ŋwakŋwari kinda abeŋ. Yut uŋun amin kisit da agagi dakon tilak dima abeŋ.’” ⁵⁹Mani gen uŋun yawit uŋun kisi upbal taŋek gen dakon kosiri dima pisagit.

⁶⁰Kili mukwa sogok amin dakon mibiltok amin kila amin da iŋamon ageŋ Yesu yaŋ iyigit, “Gak gen kobogi kinda dima yoyiki? On amin

^u 14.49 Lk 19.47; 21.37; Jn 18.20 ^v 14.50 Kap 31.11 ^w 14.58 Jn 2.19-21

morap gen yaŋ gaba niaŋ nandaŋ yomisal?” ⁶¹ Mani Yesu gen kagani sopmaŋek gen kobogi kinda dima iyigit. Yaŋ aban mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da aeni iyigit, “Gak Kristo? Gak Piŋkop gawak imamaŋ uŋun dakon Monji bo dima?”

⁶² Yaŋban Yesu da yaŋ yagit, “Uŋun nak mani. Ji don kaŋakwa Amin Dakon Monji Tapmim Ami da aminsi tet do yikban kokdaŋ. Aŋek kaŋakwa Kwen Kokup dakon gikwemon da apban kokdaŋ.”

⁶³ Yaŋ yaŋban nandaŋek mukwa sogok amin dakon mibiltok amin iyi dakon paba piŋikni pudagit. Yaŋ aŋek yagit, “Mibilni nandaŋ do amin nido saŋbenek yoyino apni? ⁶⁴ Iyi do ‘nak Piŋkop dakon Monji’ yaŋ yosok, do ji da niaŋ aŋ imneŋ do nandaŋ?”

Yaŋban kisi morap da yawit, “Gulusuŋ asak, do si kimotjak.” ⁶⁵ Yaŋ yaŋek diwari da ilip sul imgwit. Yaŋ aŋek dabili imal naŋ wamaŋ sopmaŋek kisit da aŋakgwit. Kisit da aŋagek yaŋ iyiwit, “Namin da gikdak? Kombi gen ya!” Yaŋ iyaŋakwa obip amin da abidaŋek aŋakgwit.

Pita da Yesu do wasip yagit

(Mt 26.69-75; Lk 22.56-62; Jn 18.15-18; 18.25-27)

⁶⁶ Aŋakwa Pita uŋun yut da nagalgwan egakwan mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman miŋatjok kinda da opgut. ⁶⁷ Obiŋ Pita kindap aliŋek ekwan kagit. Miŋat uŋun da pakyaŋsi yipban kwan kaŋek yaŋ iyigit, “Gak Yesu Nasaret kokupmon nani gat kisi egipgumal.”

⁶⁸ Yaŋban Pita da wasip yaŋek yagit, “Gak da gen uŋun yosol nak dima nandisat.” Yaŋ yaŋek nagalon da wigat mibilon pigigit.

⁶⁹ Aŋakwan oman miŋatjok uŋun da Pita aeni kaŋek amin uŋudon akgwit yaŋ yoyigit, “On amin uŋun Yesu da kabikon nani kinda.” ⁷⁰ Mani aeni wasip yaŋek yagit, “Dima.”

Timisok di egek amin kapmatjok akgwit uŋun da yaŋ iyiwit, “Gak asi Yesu da kabikon nani kinda. Gak Galili amin kinda.”

⁷¹ Yaŋ yaŋba Pita da tebaisi yaŋek yagit, “Asisi dayisat, amin uŋun yoŋ nak dimasi nandaŋ imisat. Top yosot kaŋ, jobit tagi timikgeŋ.”

⁷² Yaŋ yaŋakwan uŋudon gin pup gen yaŋban kosit bamot agit. Yaŋban nandaŋek Pita Yesu da gen yagit uŋun do nandagit. Gen uŋun yaŋ yagit, “Nak dakon man kosit kapbi wasip yaŋaki pup da kosit bamot gen yosak.” Gen uŋun do nandaŋek buri yokwi taŋban kunam madepsi takgit.

Yesu Pailaron aŋaŋ kiwit

(Mt 27.1-2; 27.11-14; Lk 23.1-5; Jn 18.28-38)

15 ¹ Wisawisa do mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae kila amin ae gen teban yoyiŋdet amin ae gen kokwin amin kabi

x 14.64 MS 24.16; Jn 19.7 y 15.1 Lk 22.66

morap gat da muwugek gen kinda anjeban awit. Anjek Yesu nap teban nan waman ilik anjan Pailat da kisiron anki yipgwit.

²Yipba Pailat da Yesu yan iyigit, “Gak Juda amin dakon kila amin madep, ma?”

Yanban Yesu da gen kobogi yan yagit, “Yosol unjun mani.”

³Yan yanban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da gen morapmi yan imgwit. ⁴Yanba Pailat da aeni Yesu yan iyigit, “Gak gen kobogi kinda dima yoyiki? Amin on da yokwi agil do gen morapmi yan gaman.”

⁵Yan yanban Yesu da gen kobogi kinda dima yagit. Yan aban kanjek Pailat nandaban njwakjwarisi agit.

Pailat da Yesu tilak kindapmon anjatni do yagit

(Mt 27.15-26; Lk 23.13-25; Jn 18.38–19.16)

⁶Bilagi bilagi Yapyap Bilak bisapmon wasok kinda yan awit: Juda minjat aminyo da dam tebanon yikdak amin kinda dakon man yanakwa, Pailat da yopban kin kin awit. ⁷Yesu gen pikon yipgwit bisapmon amin kinda mani Barabas unjun gat notni gat dam tebanon yikgwit. Unjun amin kabi Rom gapman do japmi nandajek emat wamanjek amin kinda anakba kimakgit. Unjun do dam tebanon yopgwit. ⁸Kili amin morapmi da Pailaron kin alanjek yan iyiwit, “Bilagi bilagi asal, unjudej gin dam tebanon yikdak kinda pulugan yipbi kisak.”

⁹Yanba Pailat da yan yoyigit, “Juda amin dakon kila amin madep nan yipbo kisak do nandan?” ¹⁰Pailat yan yagit nido iyi nandagit: mukwa sogok amin dakon amin madep kabi Yesu do nandaba yokwi tanban top yanjek gen pikon yipgwit. ¹¹“Mani mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da minjat amin kabi madep buri suganjek yan yoyiwit, “Ji Pailat da Barabas nan yipban kisak do iyini.” Yan yoyinba amin da yan gin iyiwit.

¹²Yanba Pailat da aeni yoyigit, “On amin ji da ‘Juda amin dakon kila amin madep’ yan iyan, nian an iben do nandan?”

¹³Yanban yan tidanjek yawit, “Tilak kindapmon anakbi kimotjak!”

¹⁴Yanba yoyigit, “Mibili nido? Ni gulusun nan agit?”

Yanban mibiltok yawit si yapmanjek madepsi yan tidanjek yawit, “Tilak kindapmon anakbi kimotjak!”

¹⁵Yanba Pailat da amin dakon buri moni do Barabas pulugan yipban minjat amin kabiyokon kigit. Kinakwan emat amin yoyinban Yesu baljawit. Aba don tilak kindapmon anakba kimotjak do yoyigit.

Emat amin da Yesu toptopmon da man madep imgwit

(Mt 27.27-31; Jn 19.2-3)

¹⁶Emat amin da Yesu abidan anjan gapman yut madep da nagalgwan pigiwit. Pigeke emat amin notni diwari kisisi yan yoba abin mudawit. ¹⁷Muwugek Yesu

^z 15.5 Ais 53.7; Mk 14.61 ^a 15.11 Ya 3.13-14

do paba pigik gami kinda paŋ imgwit. Yaŋ aŋek nap keli toŋ kinda naŋ kila amin madep dakon pelit yombem kinda wasaŋek busuŋikon wamaŋ imgwit. ¹⁸Wamaŋ imiŋek top iyihŋek yaŋ yawit, “Gildat tagi, Juda amin dakon kila amin madep!” ¹⁹Yaŋ yaŋek kindap kirih naŋ busuŋikon aŋagek ilip sul imgwit. Yaŋ aŋek gawak imiŋek toptopmon da man madep imgwit. ²⁰Aŋek topmon da man madep imih mudaneŋk imal gami iligek iyi dakon pabi pigik paŋ imgwit. Paŋ imiŋek tilak kindapmon aŋakba kimotjak do ilik aŋaŋ kiwit.

Yesu tilak kindapmon aŋakgwit

(Mt 27.32-44; Lk 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹^bKosiron kiŋ amin kinda kokup pap kik do apban kawit, mani Saimon. Uŋun Sairini kokupmon nani kinda, Aleksanda gat Rupas gat dakon datni. Emat amin da Saimon gen tebai iyihba Yesu dakon tilak kindapni guramikban kiwit. ²²Kiŋ miktim tim kinda mani Golgata uŋudon altawit. (Golgata uŋun dakon mibili uŋun Busuŋ Kidat fleŋ.) ²³Kiŋ altaŋek wain gat pakbi isipmi kinda mani mea gat iktagilek imihba nok do kurak tagit. ²⁴^cAŋek tilak kindapmon aŋakgwit. Aŋagek imalni timit do satu wasok awit.

²⁵Wisa dagokdo 9 kilok aŋakwan aŋakgwit. ²⁶Aŋagek mibili yaŋ do aŋakgamaŋ uŋun dakon but piso gen yaŋ mandawit, JUDA AMIN DAKON KILA AMIN MADEP. ²⁷Yesu da ilih bamoron kabo noknok bamori kisi dapgwit. ²⁸^dDapba Piŋkop da papiakon gen tosok uŋun bami noman tagit. Gen uŋun yaŋ: “Yokwi pakpak amin uŋun kabikon aŋakbi.” ²⁹^eAmin kiŋ ap awit uŋun da yaŋba yokwi tok aŋ imiŋek wunda kwalkwal aŋek yaŋ iyiwit, “Ae! Gak Telagi Yut Madep tuwilek gildat kapbi da butgwan kaluk ak do yagil, ³⁰do giptimgo aŋkutnaŋek tilak kindapmon da pi!”

³¹Yaŋ yaŋba mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyihdet amin kisi yaŋ gin notni yoyih yoyih aŋek aŋsolat aŋek yaŋ yawit, “Amin diwari paŋpulugagit da nido iyi dakon giptim aŋpulugok do aŋtidok asak? ³²On amin Kristo, asi Juda amin dakon Kila Amin Madepni kaŋ, tilak kindapmon da piŋban kaŋek nandaŋ gadaŋ inneŋ.” Uŋudeŋ gin kabo noknok bamot teri teri dapbi uŋunyo kisi yaŋba yokwi tok aŋ imgumal.

Yesu kimakgit

(Mt 27.45-56; Lk 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³Gildat binap 12 kilok aŋakwan miktim kisi pilin tuk aŋakwan kiŋ pilindo 3 kilok agit. ³⁴^fKiŋ 3 kilok aŋakwan Yesu da yaŋ tidaneŋk yaŋ yagit, “Eloi, eloi lama sabaktani?” Gen uŋun dakon mibili yaŋ:

“Piŋkopno, Piŋkopno, nido nepmaŋ dekdal?”

^b 15.21 Ro 16.13 ^c 15.24 Kap 22.18 ^d 15.28 Ais 53.12 ^e 15.29 Kap 22.7; 109.25; Mk 14.58 ^f 15.34 Kap 22.1

³⁵Yañ yañban amin diwari kapmatjok akgwit uñun nandañek yawit, “Nandañ, uñun Elaija do yañ imisak.”

³⁶Yañba amin kinda tintim yañek kiñ yo kinda gugidan yombem jol diwaron wamañ wain gat ae pakbi isipmi gat uñungwan sibineñk Yesu da nosak do añañakgit. Añañagek yañ yagit, “Ji yipba koneñ. Elaija da asi abiñ tilak kindapmon nañ abidañ abinñban koneñ, bo dima.”

³⁷Yañ yañban Yesu madepsi yañ tidañek kimakgit.

³⁸Kimagakwan Telagi Yut Madep dakon yoma imal uñun kwen da sulugi piñ mibilikon dagañ ki timi bamori agit. ³⁹Añakwan emat amin 100 dakon kila amin da Yesu inñamikon kimakban kañek yagit, “On amin asisi Piñkop dakon Monji egipgut.”

⁴⁰^hAñakwan miñat diwari dubagisogon da agek pindak nandañyo awit. Uñun miñat kabikon kinda mani Maria, kokupni Makdala, ae Maria ñwakñwari kinda uñun Jems buñon nani gat Josep gat dakon meñi, ae Salome gat kisi akgwit. ⁴¹Yesu Galili miktimon egipgut bisapmon uñun miñat kabi da yol awilek oman añ imineñk egipgwit. Uñun dagañ dima, ae miñat diwari kisi Yesu gat Jerusalem kokup papmon kiwit uñun kisi kañakwa Yesu kimakgit.

Yesu dakon bumjotni tip kinamgwan yipgwit

(Mt 27.57-61; Lk 23.50-55; Jn 19.38-42)

⁴²Sabat dakon tagaptok bisap Neñgo pilindo ⁴³Josep Arimatea kokupmon nani da apgut. Uñun gen kokwin amin kabi dakon kila amin egipgut. Amin morapmi da nandaba wukwan imgwit. Ae uñun Piñkop da Amin Kila Akdisak uñun do jomjom añañek egipgut. Josep uñun pasol pasoli mini Pailaron kiñ Yesu dakon bumjotni abidok do iyigit. ⁴⁴Iyinñban Pailat da emat amin 100 dakon kila amin yañ iban opban iyigit, “Asi Yesu kuñwak, bo dima?”

⁴⁵Iyinñban emat amin 100 dakon kila amin da yañ yagit, “Asi kuñwak.” Yañ yañban nandañek Josep da bumjot añañkisañk do yañ mudañ imgut. ⁴⁶Aban Josep da kiñ imal kwakwagi kinda yumañ añañinñ Yesu dakon bumjot tilak kindapmon nañ abinñ uñun imal nañ wamgut. Wamañ añañi tip kinam kindakon yipmañek tip madepsi kinda añañobilban abinñ yoma soggut. ⁴⁷Maria Makdala kokupmon nani gat ae Maria Josep dakon meñi gat da kañakwal Yesu dakon bumjotni yipgut.

Yesu kimoron da pidagit

(Mt 28.1-8; Lk 24.1-12; Jn 20.1-10)

16 ¹Sabat bisap mudañakwan pilin pilindo Maria Makdala kokupmon nani, ae Maria Jems dakon meñi, ae Salome, uñun miñat kapbi da bit nelak, ae yo mibili mibili kibañi tagisi, Yesu dakon bumjotni soñ im do yumañ pañkosit

g 15.36 Kap 69.21 h 15.40 Lk 8.2-3

awit. ²Yañ añek pakgwit da Sonda wisa dagokdo tip kinamon kik do kinakwa gildat wigit. ³Kinjek kosiron yañ nandat añek yañ yawit, “Namin da tip kinam dakon tip madep aytobilban pisolak?” ⁴Yañ yañek kin kanba tip madep kili aytobilbi kawit. ⁵Yañ kanjek tip kinamgwan pigi wili gimorji kinda kawit. Uñun ilikba pigik kwakwagi dubagi kinda pabi da aminsi tet do yikban kawit. Kanjek wuripdagek pasalgwit.

⁶Yañ nandañakwa yoyigit, “Ji wuripdagek dima pasolni. Yesu Nasaret kokupmon nani tilak kindapmon añakbi uñun kok do abej. Uñun kili pidan kik, idon mini. Tamoni oni kabit. ⁷Kin pañdetni gat Pita gat yañ yoyini, ‘Uñun da kalip Galili miktimon mibiltan daminek kik do kili dayigit, do uñudon kin koni.’”

⁸Yañ yoyinban miñat kapbi uñun pasal nimnimigek tip kinamon da wiñ timtim yañek kiwit. Kin pasol pasol añek amin di dima yoyiwit.

Maria Makdala kokupmon nani da Yesu kagit

(Mt 28.9-10; Jn 20.11-18)

⁹Yesu Sonda wisa dagokdo kimoron da pidanek mibiltok Maria Makdala kokupmon nani altañ imgut. (Uñun miñat Yesu da kalip koñ 7 kabi burigwan egipgwit ban yol imgut.) ¹⁰Altañ iban kin Yesu dakon pañdet kabini kunam takba pindagek yañ yoyigit, ¹¹“Yesu kalugiagakwan kat.” Yañ yañban gen uñun do nandaba bami dima agit.

Pañdetni bamori da Yesu kosiron kagimal

(Lk 24.13-35)

¹²Buñon pañdetni bamori da kokup kindakon kik do kinakwal Yesu da giptimi kulabik añek altañ yoban amin nwanjwari kinda yañ kagimal. ¹³Altañ yoban tobil kin notni diwari yoyinbal nandaba bami dima agit.

Yesu da pañdetni pi ani do yoyigit

(Mt 28.16-20; Lk 24.36-49; Jn 20.19-23)

^{14j}Aeni don pañdetni 11 kabi muwuk yigek jap nanakwa altañ yomgut. Altañ yominek gen tebaisi yañek yañ yoyigit, “Ji amin da ‘pidak da egisak’ yañ dayinba nido nandaba bami dima ak? Nandañ gadatji mini?”

^{15k}Aeni sanbenek yañ yoyigit, “Ji miktimi miktimi kin Gen Bin Tagisi amin kisisi yoyin mudoni. ^{16l}Amin kinda nak nandañ gadañ naminek telagi pakbi sosak kan, uñun amin Kwen Kokup do amin asak. Ae amin kinda nak dima nandañ gadañ namjak kan, uñun amin Tipdom do amin asak. ^{17m}Nak nandañ gadañ namni amin tapmim yobo wasok tapmimi toñ yañ ban akdañ: nak dakon man yañek koñ yoldañ, ae gen nwanjwari yokdañ. ¹⁸ⁿAe uñun amin da tuñon amin emari toñ abidokdañ, ae pakbi

ⁱ 16.7 Mt 26.32; Mk 14.28 ^j 16.14 1Ko 15.5 ^k 16.15 Ya 1.8 ^l 16.16 Ya 2.38

^m 16.17 Ya 2.4; 8.7 ⁿ 16.18 Lk 10.19; Ya 28.3-6

emari ton najba unun da dima panjupbal akdaŋ. Unun amin da sot amin kisiri kwenikon witjinba sotni mudokdaŋ.”

Yesu Kwen Kokup wigigit

(Lk 24.50-53; Ya 1.9-11)

¹⁹°Amin Tagi Yesu gen unun yoyin mudanƙwan Pinƙop da anenakban Kwen Kokup wigigit da Pinƙop da aminsi tet do yikdak. ²⁰°Anƙwan panƙetni miktimi miktimi kin Pinƙop dakon geni yoyin anan kiwit. Kinƙwa Amin Tagi unun gat egek panpuluganƙwan wasok tapmimi ton anek geni jonik panƙteban agit.

° 16.19 Ya 1.9-11; 2.33-34 P 16.20 Ya 14.3; Ibr 2.3-4